

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (četrti razširjeni senat)

z dne 14. decembra 2022 *

„Subvencije – Uvoz biodizla s poreklom iz Indonezije – Izvedbena uredba (EU) 2019/2092 – Dokončna izravnalna dajatev – Člen 8(1) in (2) Uredbe (EU) 2016/1037 – Nelojalno nižanje prodajnih cen – Cenovni pritisk – Člen 8(5) Uredbe 2016/1037 – Vzročna zveza – Člen 3, točka 1(a)(iv) in točka 2, Uredbe 2016/1037 – Dejanje, s katerim se zasebnemu organu ‚zaupa‘, da opravi funkcijo, ki pomeni finančni prispevek, ali s katerim se mu ‚ukaže‘, da jo opravi – Plačilo, ki je nižje od primernega – Dohodkovna ali cenovna podpora – Člen 3, točka 2, in člen 6(d) Uredbe 2016/1037 – Ugodnost – Člen 3, točka 1(a)(i) in točka 2, Uredbe 2016/1037 – Neposreden prenos sredstev – Člen 7 Uredbe 2016/1037 – Izračun zneska ugodnosti – Člen 8(1) in (8) Uredbe 2016/1037 – Nevarnost znatne škode – Pravica do obrambe“

V zadevi T-143/20,

PT Pelita Agung Agrindustri s sedežem v Medanu (Indonezija),

PT Permata Hijau Palm Oleo s sedežem v Medanu,

ki ju zastopajo F. Graafsma, J. Cornelis in E. Rogiest, odvetniki,

tožeči stranki,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopajo P. Kienapfel, G. Luengo in P. Němečková, agenti,

tožena stranka,

ob intervenciji

European Biodiesel Board (EBB) s sedežem v Bruslju (Belgija), ki ga zastopata M.-S. Dibling in L. Amiel, odvetnika,

intervenient,

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti razširjeni senat),

v sestavi S. Gervasoni (poročevalec), predsednik, L. Madise, P. Nihoul, sodnika, R. Frendo, sodnica, in J. Martín y Pérez de Nanclares, sodnik,

* Jezik postopka: angleščina.

sodna tajnica: I. Kurme, administratorka,

na podlagi pisnega dela postopka,

na podlagi obravnave z dne 14. januarja 2022

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Tožeči stranki, družbi PT Pelita Agung Agrindustri in PT Permata Hijau Palm Oleo, s tožbo na podlagi člena 263 PDEU predlagata razglasitev ničnosti Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2092 z dne 28. novembra 2019 o uvedbi dokončne izravnalne dajatve na uvoz biodizla s poreklom iz Indonezije (UL 2019, L 317, str. 42, v nadaljevanju: izpodbijana uredba) v delu, v katerem se nanaša nanju.

Dejansko stanje

- 2 Tožeči stranki sta indonezijski družbi, ki proizvajata in izvažata biodizel v Evropsko unijo.
- 3 Svet Evropske unije je 19. novembra 2013 sprejel Izvedbeno uredbo (EU) št. 1194/2013 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve in dokončnem pobiranju začasne dajatve, uvedene na uvoz biodizla s poreklom iz Argentine in Indonezije (UL 2013, L 315, str. 2), s katero je bila za tožeči stranki uvedena dokončna protidampinška dajatev.
- 4 Evropska komisija je 25. novembra 2013 sprejela Uredbo (EU) št. 1198/2013 o ustavitvi protisubvencijskega postopka v zvezi z uvozom biodizla s poreklom iz Argentine in Indonezije in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 330/2013 o uvedbi registracije za takšen uvoz (UL 2013, L 315, str. 67).
- 5 Splošno sodišče je 15. septembra 2016 razglasilo člena 1 in 2 Izvedbene uredbe št. 1194/2013 za nična v delu, v katerem se nanašata na prvo tožečo stranko (sodba z dne 15. septembra 2016, PT Pelita Agung Agrindustri/Svet, T-121/14, neobjavljena, EU:T:2016:500).
- 6 Posebna skupina Svetovne trgovinske organizacije (STO) je 25. januarja 2018 na zahtevo Republike Indonezije izdala poročilo o protidampinških ukrepih, naloženih z Izvedbeno uredbo št. 1194/2013 o uvozu biodizla s poreklom iz Indonezije (poročilo posebne skupine STO, naslovljeno „Evropska unija – Protidampinški ukrepi za biodizel s poreklom iz Indonezije“, ki je bilo sprejeto 25. januarja 2018 (WT/DS 480/R), v nadaljevanju: poročilo posebne skupine „EU-biodizel (Indonezija)“). Posebna skupina STO je ugotovila, da je Unija ravnala v nasprotju z več določbami Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT) ter Sporazuma o izvajanju člena VI GATT (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 21, str. 189) iz Priloge 1 A k Sporazumu o ustanovitvi STO (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 21, str. 82).
- 7 Združenje European Biodiesel Board (EBB) je 22. oktobra 2018 pri Komisiji vložilo pritožbo v skladu s členom 10 Uredbe (EU) 2016/1037 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o zaščiti proti subvencioniranemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske unije (UL 2016, L 176, str. 55), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2018/825 Evropskega

parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 (UL 2018, L 143, str. 1) (v nadaljevanju: osnovna uredba). V skladu s to pritožbo je bil uvoz biodizla s poreklom iz Indonezije subvencioniran in je zato povzročal škodo industriji Unije.

- 8 Komisija je z obvestilom, objavljenim v *Uradnem listu Evropske unije* 6. decembra 2018 (UL 2018, C 439, str. 16), začela protisubvencijski postopek glede uvoza biodizla s poreklom iz Indonezije.
- 9 Izdelek v preiskavi so „monoalkilni estri maščobnih kislin in/ali parafinska plinska olja, pridobljena s sintezo in/ali hidrotretiranjem, nefosilnega izvora, splošno znana kot ‚biodizel‘, v čisti obliki ali mešanici, s poreklom iz Indonezije“ (v nadaljevanju: zadevni izdelek).
- 10 Biodizel, proizveden v Indoneziji, je v glavnem metil ester, pridobljen iz palmovega olja (v nadaljevanju: PME), ki se pridobiva iz surovega palmovega olja (v nadaljevanju: CPO). Biodizel, ki se proizvaja v Uniji, pa je večinoma metil ester oljne ogrščice (v nadaljevanju: RME), vendar se proizvaja tudi iz drugih surovin, vključno s CPO.
- 11 PME in RME spadata v kategorijo monoalkilnih estrov maščobnih kislin. Izraz „ester“ se nanaša na transesterifikacijo rastlinskih olj, natančneje na združitev olja z alkoholom, s čimer se proizvede biodizel, kot stranski produkt pa glicerol. Izraz „metil“ se nanaša na metanol, to je najbolj običajen alkohol, ki se uporablja v tem procesu. Monoalkilni estri maščobnih kislin so znani tudi kot „metil estri maščobnih kislin“ (v nadaljevanju: FAME). Čeprav sta PME in RME FAME, imata delno različne fizikalne in kemične lastnosti, zlasti pa različno točko mašenja hladnega filtra (v nadaljevanju: CFPP). CFPP pomeni temperaturo, pri kateri se filter goriva zamaši zaradi kristalizacije ali želatiniranja nekaterih teh sestavin. CFPP za RME je lahko -14°C , za PME pa je približno 13°C . Na trgu je biodizel z določeno CFPP pogosto opisan kot FAMEX, na primer kot FAME0 ali FAME5.
- 12 Preiskava subvencioniranja in škode je zajela obdobje od 1. oktobra 2017 do 30. septembra 2018 (v nadaljevanju: obdobje preiskave). Analiza gibanj, pomembnih za določitev škode, je zajemala obdobje od 1. januarja 2015 do konca obdobja preiskave. Komisija je po potrebi preučila tudi podatke iz časa po obdobju preiskave.
- 13 Tožeči stranki sta z dopisom z dne 18. januarja 2019 predložili odgovore na protisubvencijski vprašalnik, ki ga je nanju naslovila Komisija, in jih dopolnili 1. marca 2019. Komisija je med 12. in 15. marcem ter 22. marca 2019 opravila preverbe na kraju samem v prostorih tožečih strank v Indoneziji.
- 14 Komisija je 12. avgusta 2019 sprejela Izvedbeno uredbo (EU) 2019/1344 o uvedbi začasne izravnalne dajatve na uvoz biodizla s poreklom iz Indonezije (UL 2019, L 212, str. 1, v nadaljevanju: začasna uredba). Začasna izravnalna dajatev, ki se je uporabljala za tožeči stranki, je znašala 18 %.
- 15 Tožeči stranki sta 28. avgusta 2019 predložili pripombe glede dokumentov v zvezi z začasnim razkritjem. Zaslišanje s Komisijo je bilo 6. septembra 2019.
- 16 Komisija je 4. oktobra 2019 razkrila bistvena dejstva in premisleke, na podlagi katerih je nameravala uvesti dokončne izravnalne ukrepe glede biodizla s poreklom iz Indonezije. Tožeči stranki sta 14. oktobra 2019 predložili pripombe v zvezi s tem. Zaslišanja sta potekala 14. oktobra 2019 v navzočnosti pooblaščenca za zaslišanje in 17. oktobra 2019.

- 17 Komisija je na koncu protisubvencijskega postopka sprejela izpodbijano uredbo, s katero je potrdila ugotovitve, do katerih je prišla v začasni uredbi. Menila je, da je indonezijska vlada industrijo biodizla podpirala s subvencijami v smislu člena 3(1) osnovne uredbe. Ugotovila je, da se je ta podpora izvajala prek nekaterih programov. Zlasti je šlo za to, da je sklad za nasade oljnih palm, javni organ, proizvajalcem biodizla, ki so to gorivo dobavljali družbama, poimenovanima „subjekta za bencin“, pokrtil razliko med referenčno ceno za mineralni dizel, ki sta jo plačevala ta subjekta, in referenčno ceno za biodizel, ki jo je določil minister za energijo in mineralne vire. Komisija je tako ugotovila, da je indonezijska vlada proizvajalcem CPO, surovine, ki so jo proizvajalci biodizla kupovali za predelavo v to gorivo, zaupala dobavo te surovine za plačilo, nižje od primerne, ali jim je ukazala, naj to storijo, zlasti prek omejitev izvoza in nadzora nad cenami prek skupine javnih družb PT Perkebunan Nusantara (v nadaljevanju: družba PTPN).
- 18 Dokončna izravnalna dajatev, ki se je uporabljala za tožeči stranki, je znašala 18 %.

Predlogi strank

- 19 Tožeči stranki Splošnemu sodišču predlagata, naj:
- izpodbijano uredbo razglasi za nično v delu, v katerem se nanaša nanju;
  - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 20 Komisija ob podpori združenja EBB Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrne kot neutemeljeno;
  - tožečima strankama naloži plačilo stroškov.

Pravo

- 21 Tožeči stranki v utemeljitev tožbe v bistvu navajata sedem tožbenih razlogov, ki se nanašajo na:
- prvi, kršitev člena 8(1) in (2) osnovne uredbe pri ugotovitvi nelojalnega nižanja prodajnih cen;
  - drugi, kršitev člena 8(5) osnovne uredbe pri analizi vzročne zveze;
  - tretji, očitno napako pri presoji, ki naj bi jo storila Komisija, ker je ugotovila obstoj subvencije v obliki dobave CPO za plačilo, ki je bilo nižje od primerne;
  - četrti, očitno napako pri presoji ter kršitev člena 3, točka 1(a)(i) in točka 2, osnovne uredbe pri ugotovitvi Komisije o obstoju subvencije v obliki neposrednega prenosa sredstev;
  - peti, kršitev člena 7 osnovne uredbe in očitno napako pri presoji, ki naj bi jo storila Komisija pri izračunu zneska ugodnosti v okviru programa sklada za nasade oljnih palm;
  - šesti, kršitev člena 8(1) in (8) osnovne uredbe pri ugotovitvi obstoja nevarnosti znatne škode;
  - sedmi, kršitev pravice tožečih strank do obrambe.

Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 8(1) in (2) osnovne uredbe pri ugotovitvi nelojalnega nižanja prodajnih cen

- 22 Prvi tožbeni razlog je razdeljen na dva dela, ki ju Komisija ob podpori združenja EBB izpodbija.

Prvi del prvega tožbenega razloga: neupoštevanje vseh upoštevnihih podatkov pri ugotovitvi nelojalnega nižanja prodajnih cen

- 23 Tožeči stranki v okviru prvega dela trdita, da je Komisija kršila člen 8(1) in (2) osnovne uredbe, ker izračun nelojalnega nižanja prodajnih cen ne temelji na trdnih dokazih in ne izhaja iz objektivne preiskave. Natančneje, v okviru prvega očitka trdita, da Komisija s prvo metodo, ki jo je uporabila pri izračunu nelojalnega nižanja prodajnih cen, ni upoštevala dejstva, da ne more obstajati neposredna konkurenca med PME, uvoženim iz Indonezije, in PME, proizvedenim v Uniji, saj se prvi uporablja kot surovina za proizvodnjo mešanice biodizla, drugi pa se neposredno meša z mineralnim dizlom. V okviru drugega očitka tožeči stranki trdita, da se z drugo metodo, ki vključuje primerjavo uvoza PME s poreklom iz Indonezije s prodajo PME, proizvedenega v Uniji, in biodizla s CFPP 0 °C (v nadaljevanju: FAME0), proizvedenega v Uniji, prav tako ne upošteva dejstvo, da je indonezijski biodizel surovina za proizvodnjo FAME0 in da ga zaradi njegove visoke ravni CFPP v nekaterih hladnih regijah Unije ni mogoče uporabljati. V okviru tretjega očitka navajata, da se s tretjo metodo, ki vključuje primerjavo celotnega uvoza biodizla s poreklom iz Indonezije s celotno prodajo biodizla v Uniji, ne da bi bile ob tem prilagojene cene, ne upoštevajo razlike v cenah med različnimi vrstami biodizla glede na njihovo raven CFPP.
- 24 Najprej, opozoriti je treba, da imajo v skladu s sodno prakso institucije Unije na področju skupne trgovinske politike in predvsem ukrepov trgovinske zaščite široko diskrecijsko pravico zaradi zapletenosti gospodarskih in političnih razmer, ki jih morajo preučiti (glej sodbo z dne 18. oktobra 2018, Gul Ahmed Textile Mills/Svet, C-100/17 P, EU:C:2018:842, točka 63 in navedena sodna praksa).
- 25 Ta široka diskrecijska pravica se nanaša med drugim na ugotavljanje obstoja škode, ki je nastala industriji Unije, v okviru protisubvencijskega postopka. Sodni nadzor nad tako presojo mora biti zato omejen na preverjanje tega, ali so bila spoštovana postopkovna pravila, ali je bilo pravilno ugotovljeno dejansko stanje, ali je prišlo do očitne napake pri presoji tega dejanskega stanja oziroma ali so bila zlorabljena pooblastila (glej po analogiji sodbi z dne 10. septembra 2015, Bricmate, C-569/13, EU:C:2015:572, točka 46, in z dne 19. maja 2021, China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products in drugi/Komisija, T-254/18, v pritožbenem postopku, EU:T:2021:278, točka 149 in navedena sodna praksa). To velja zlasti za ugotavljanje dejavnikov, ki povzročajo škodo industriji Unije, v okviru protisubvencijske preiskave (glej po analogiji sodbo z dne 10. septembra 2015, Bricmate, C-569/13, EU:C:2015:572, točka 46 in navedena sodna praksa).
- 26 Nadzor Splošnega sodišča nad dokazi, s katerimi institucije Unije utemeljujejo svoje ugotovitve, ne pomeni nove presoje dejanskega stanja, ki nadomešča presojo institucij. Ta nadzor tudi ne posega v široko diskrecijsko pravico navedenih institucij na področju trgovinske politike, temveč je omejen na ugotavljanje, ali je s temi dokazi mogoče utemeljiti ugotovitve, do katerih so te institucije prišle. Zato je Splošno sodišče pristojno ne le za preverjanje resničnosti navajanih dokazov, njihove zanesljivosti in notranje skladnosti, temveč tudi za nadzor nad tem, ali ti dokazi pomenijo celoto upoštevnihih podatkov, ki so pomembni pri presoji kompleksnega položaja, in ali je z njimi mogoče utemeljiti iz njih izpeljane ugotovitve (sodba z dne 18. oktobra 2018, Gul Ahmed Textile Mills/Svet, C-100/17 P, EU:C:2018:842, točka 64).

- 27 Poleg tega, opozoriti je treba, da v skladu s členom 8(1) osnovne uredbe opredelitev obstoja škode temelji na trdnih dokazih in vključuje objektivno preiskavo, prvič, obsega subvencioniranega uvoza in njegovega učinka na cene za podobne izdelke na trgu Unije ter, drugič, posledičnega vpliva teh uvozov na navedeno industrijo. Kar zadeva natančneje učinek subvencioniranega uvoza na cene, člen 8(2) osnovne uredbe določa, da se preuči, ali so se znatno nelojalno nižale cene zaradi subvencioniranega uvoza v primerjavi s ceno podobnega izdelka industrije Unije oziroma ali učinek takega uvoza drugače bistveno znižuje cene ali znatno preprečuje povišanje cen, do katerega bi sicer prišlo (sodba z dne 10. aprila 2019, Jindal Saw in Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, točki 236 in 237).
- 28 Osnovna uredba ne vsebuje opredelitve pojma nelojalnega nižanja prodajnih cen in ne določa metode za njegov izračun (sodba z dne 10. aprila 2019, Jindal Saw in Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, točka 238). Metodo, uporabljeno za ugotavljanje morebitnega nelojalnega znižanja prodajnih cen, je treba načeloma izvajati za „podoben izdelek“ v smislu člena 2(c) osnovne uredbe, čeprav je ta lahko sestavljen iz različnih vrst izdelkov (glej po analogiji sodbo z dne 20. januarja 2022, Komisija/Hubei Xinyegang Special Tube, C-891/19 P, EU:C:2022:38, točki 73 in 74 ter navedena sodna praksa, in sklepne predloge generalnega pravobranilca G. Pitruzzelle v zadevi Komisija/Hubei Xinyegang Special Tube, C-891/19 P, EU:C:2021:533, točka 64, ki jim je Sodišče sledilo v tej zadevi).
- 29 Izračun nelojalnega nižanja cen zadevnega uvoza se opravi v skladu s členom 8(1) in (2) osnovne uredbe za določitev obstoja škode, ki jo je utrpela industrija Unije zaradi tega uvoza, in se uporablja v širšem smislu za ocenitev te škode in določitev njene stopnje, to je stopnje odprave navedene škode. Z obveznostjo objektivne preiskave vpliva subvencioniranega uvoza, določeno v navedenem členu 8(1), se zahteva, da se izvede poštena primerjava med cenama zadevnega izdelka in podobnega izdelka, ki ga je navedena industrija prodala na ozemlju Unije (sodba z dne 10. aprila 2019, Jindal Saw in Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, točka 239).
- 30 Na splošno velja, da institucije pri ugotavljanju nelojalnega nižanja prodajnih cen primerjajo cene v Uniji s prilagojenimi cenami uvoza, da določijo stopnjo nelojalnega nižanja prodajnih cen, izraženo v odstotkih (glej po analogiji sodbo z dne 25. oktobra 2011, Transnational Company „Kazchrome“ in ENRC Marketing/Svet, T-192/08, EU:T:2011:619, točka 65).
- 31 V tem okviru je treba poudariti, da analiza nelojalnega nižanja prodajnih cen vključuje presojo zapletenih gospodarskih razmer in da široka diskrecijska pravica, ki jo ima Komisija, zajema vsaj odločitve glede izbora metode analize, glede podatkov in dokazov, ki jih mora zbrati, glede metode izračuna, ki se uporabi za ugotovitev nelojalnega nižanja prodajnih cen, ter glede razlage in presoje zbranih podatkov (glej po analogiji sodbo z dne 20. januarja 2022, Komisija/Hubei Xinyegang Special Tube, C-891/19 P, EU:C:2022:38, točki 78 in 107, ter sklepne predloge generalnega pravobranilca G. Pitruzzelle v zadevi Komisija/Hubei Xinyegang Special Tube, C-891/19 P, EU:C:2021:533, točke od 27 do 30, ki jim je Sodišče sledilo v tej zadevi).
- 32 Ob upoštevanju teh ugotovitev je treba preučiti prvi del prvega tožbenega razloga
- *Prva metoda izračuna*
- 33 V skladu s točko 234 obrazložitve izpodbijane uredbe je bila v okviru prve metode za izračun nelojalnega nižanja prodajnih cen „opravljena primerjava uvoza PME iz Indonezije in prodaje PME, proizvedenega v Evropski uniji“, pri čemer so „[s]topnje nelojalno znižanih prodajnih cen [...] znašale od 6,0 % do 11,6 %“. V točki 235 obrazložitve izpodbijane uredbe je pojasnjeno, da

„sta se primerjala PME s CFPP pri +13 iz Indonezije in PME s CFPP pri +10, proizveden s strani industrije Unije“, da se „PME, prodan s CFPP pri +10, [...] ni mešal, da bi se dosegla navedena CFPP“, da se je „biodizlu [...] dodal aditiv, ki stane manj kot 1 EUR na metrično tono, tj. približno 0,1 % stroška proizvodnje“, in da „Komisija meni, da prilagoditev zaradi tega aditiva ni potrebna, saj ne bi vplivala na izračune“.

- 34 V skladu s točko 293 obrazložitve začasne uredbe je bilo v tej primerjavi zajetih približno 20 % celotne prodaje, ki jo dosežejo vzorčeni proizvajalci Unije.
- 35 Iz točke 292 obrazložitve začasne uredbe je razvidno, da se ta primerjava nanaša na isti izdelek na strani uvoza s poreklom iz Indonezije in industrije Unije, in sicer na biodizel iz čistega palmovega olja. Tožeči stranki temu nista ugovarjali.
- 36 Komisija je v točki 242 obrazložitve izpodbijane uredbe še pojasnila, da ni ugotovila nobene take razlike v ceni med tema izdelkoma. Poleg tega je v isti točki obrazložitve ugotovila, da v ponujenih cenah za čisti PME ni sklica na dejansko raven CFPP izdelka, ampak samo na PME. Ker tožeči stranki nista predložili ničesar, s čimer bi bilo mogoče omajati te ugotovitve, je Komisija iz njih upravičeno izpeljala, da se ves PME prodaja po podobnih cenah, in sicer ne glede na točno raven CFPP. Kar zadeva konkurenčno razmerje med tema izdelkoma, je v točki 228 obrazložitve izpodbijane uredbe navedeno, da analiza prodaje vzorčenih proizvajalcev Unije jasno kaže na znatno neposredno prodajo čistega PME rafinerijam mineralnega dizla, ki neposredno konkurira uvozu čistega PME iz Indonezije. Zaradi dejstva, da se, kot izhaja iz točke 290 obrazložitve začasne uredbe, čisti PME „običajno ne“ meša sam z mineralnim dizlom, temveč se meša z drugimi vrstami biodizla z nižjim CFPP, da bi se najprej ustvarila mešanica s CFPP pri 5 °C ali CFPP pri 0 °C, ki se nato meša z mineralnim dizlom, še ni izključena možnost, da se ta izdelek neposredno prodaja rafinerijam mineralnega dizla.
- 37 Trditev tožečih strank, da se uvoženi PME uporablja kot surovina za proizvodnjo mešanice biodizla, medtem ko se PME, proizveden v Uniji, neposredno meša z mineralnim dizlom, in da zato med njima ne more obstajati neposredna konkurenca, ni podprta z dokazi in zdi se, da temelji na napačni razlagi izpodbijane uredbe.
- 38 Dejstvo, da je v točki 253 obrazložitve izpodbijane uredbe navedeno, da se PME, proizveden v Uniji, prodaja neposredno naftnim družbam, namreč ne pomeni, da se uvoženi PME ne. Nasprotno, ta predpostavka je izrecno navedena v točki 228 obrazložitve izpodbijane uredbe, v kateri je Komisija pojasnila obstoj neposredne konkurence med obema izdelkoma, pri čemer je pojasnila, da „[a]naliza prodaje vzorčenih proizvajalcev Unije jasno kaže na znatno neposredno prodajo čistega PME rafinerijam mineralnega dizla, ki neposredno konkurira uvozu čistega PME iz Indonezije“. Kot pravilno poudarja Komisija, je v točki 254 obrazložitve navedene uredbe navedeno samo, da „Komisija ne zanika, da se PME uvaža v Unijo tudi, da bi se mešal z drugimi vrstami biodizla“.
- 39 Tožeči stranki torej nista predložili zadostnih dokazov, da se presoja dejstev iz začasne uredbe, ki je bila potrjena v izpodbijani uredbi, ne bi zdela verjetna. Taki dokazi pa so nujni, zato da se dokaže, da je institucija storila tako očitno napako pri presoji, ki upravičuje razglasitev ničnosti akta (glej sodbo z dne 11. septembra 2014, Gold East Paper in Gold Huasheng Paper/Svet, T-444/11, EU:T:2014:773, točka 62 in navedena sodna praksa).

40 Iz navedenega izhaja, da je Komisija v okviru prve metode izračuna upoštevala vrsto in fizikalne lastnosti izdelkov, ki ju je bilo treba primerjati, ter njune uporabe in konkurenčno razmerje. Tako je izvedla pošteno primerjavo med cenama zadevnega izdelka in podobnega izdelka, ki ga je industrija Unije prodala na ozemlju Unije, kot se to zahteva s sodno prakso, navedeno v točki 29 zgoraj.

41 Zato je treba trditve tožečih strank v zvezi s prvo metodo izračuna zavriniti.

– *Druga metoda izračuna*

42 V skladu s točko 245 obrazložitve izpodbijane uredbe se je v okviru druge metode izračuna nelojalnega nižanja prodajnih cen „uvoz iz Indonezije primerjal z večjo količino biodizla, proizvedenega v Uniji, pri čemer se je v primerjavo vključil tudi biodizel FAME0, ki ga prodajajo vzorčeni proizvajalci Unije“.

43 V točkah od 246 do 248 obrazložitve izpodbijane uredbe je navedeno:

„(246) Za primerjavo prodaje FAME0 v Uniji in uvoza PME iz Indonezije na ravni države je bila cena prodaje FAME0 v Uniji prilagojena in posledično znižana na raven cene prodaje PME v Uniji, da bi se upoštevala tržna vrednost razlik med fizikalnimi lastnostmi.

(247) Za pojasnitev izračuna na zahtevo strani, ki so predložile pripombe, je bilo navedeno znižanje cene v razponu 100–130 [eurov] na metrično tono. Poleg tega 55 % celotne prodaje industrije Unije, zajetih s to primerjavo, vključuje PME in FAME0 [...]

(248) Stopnja nelojalno znižanih prodajnih cen na ravni države, ugotovljena na podlagi te metode, je znašala 7,4 %.“

44 Iz besedila izpodbijane uredbe je razvidno, da je Komisija razširila obseg primerjave, ki jo je opravila v okviru prve metode izračuna, tako da je na strani prodaje industrije Unije vključila tako PME kot tudi FAME0. V ta namen so bile cene FAME0 prilagojene navzdol na raven prodajne cene PME, da bi se upoštevala tržna vrednost razlik med fizikalnimi lastnostmi.

45 Tožeči stranki Komisiji očitata, da ni upoštevala tega, da je indonezijski biodizel surovina za proizvodnjo biodizla s CFPP pri 0 °C in da ga zaradi njegove visoke ravni CFPP ni mogoče uporabljati v nekaterih hladnih regijah Unije. V podporo svojim trditvam se sklicujeta na poročila posebne skupine STO, še zlasti na poročilo posebne skupine „EU-biodizel (Indonezija)“, ki je v točki 7.158 opozorila na „kompleksnost konkurenčnih razmerij med PME in mešanico biodizla s CFPP pri 0 stopinjah, saj je indonezijski PME surovina za mešanico biodizla, vključno z mešanico biodizla s CFPP pri 0 stopinjah“.

46 V zvezi s tem je treba opozoriti, da razlage Sporazuma o subvencijah in izravnalnih ukrepih iz Priloge 1A k Sporazumu o ustanovitvi STO (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 21, str. 82, v nadaljevanju: Sporazum SIU), ki jih sprejme ta organ, v skladu s sodno prakso za Splošno sodišče ne morejo biti zavezujoče pri njegovi presoji veljavnosti izpodbijane uredbe (glej v tem smislu in po analogiji sodbe z dne 1. marca 2005, Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, točka 54; z dne 10. aprila 2019, Jindal Saw in Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, točka 103, in z dne 19. maja 2021, China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products in drugi/Komisija, T-254/18, v pritožbenem postopku, EU:T:2021:278, točka 419).

- 47 Vendar je Sodišče tudi poudarilo, da načelo splošnega mednarodnega prava o spoštovanju pogodbenih obveznosti (*pacta sunt servanda*), določeno v členu 26 Dunajske konvencije o pravu mednarodnih pogodb z dne 23. maja 1969, pomeni, da mora Sodišče Unije pri razlagi in uporabi Sporazuma SIU upoštevati razlago različnih določb tega sporazuma, ki jo je podal organ STO za reševanje sporov (glej po analogiji sodbo z dne 20. januarja 2022, Komisija/Hubei Xinyegang Special Tube, C-891/19 P, EU:C:2022:38, točka 32, in sklepne predloge generalnega pravobranilca G. Pitruzzelle v zadevi Komisija/Hubei Xinyegang Special Tube, C-891/19 P, EU:C:2021:533, točka 24, ki jim je Sodišče sledilo v tej zadevi). Tako ni nobenega razloga, da se Splošno sodišče ne bi sklicevalo nanje, kadar gre za razlago določb osnovne uredbe, ki ustrezajo določbam Sporazuma SIU (sodba z dne 10. aprila 2019, Jindal Saw in Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, točka 103).
- 48 Vsekakor in najprej, Komisija je v točkah 251 in 252 obrazložitve izpodbijane uredbe upravičeno poudarila spremembo v strukturi industrije Unije, ki odslej proizvaja tudi PME. Tako je bil položaj na trgu spremenjen v primerjavi s položajem, s katerim je bila obrazložena analiza, predstavljena v točki 45 zgoraj, vključena v poročilo posebne skupine „EU-biodizel (Indonezija)“.
- 49 Dalje in v nasprotju s trditvami tožečih strank, iz točke 246 obrazložitve izpodbijane uredbe je razvidno, da je Komisija pri prilagoditvi prodajne cene v Uniji za FAME0 za namene primerjave dejansko upoštevala tržno vrednost razlik med fizikalnimi lastnostmi. Poleg tega tožeči stranki ne izpodbijata prilagoditve cene FAME0, ki jo je izvedla Komisija. Nasprotno, to prilagoditev sta uporabili kot izhodišče za predlog svojega izračuna nelojalnega nižanja prodajnih cen za celotno prodajo biodizla v Uniji.
- 50 Nazadnje, Komisija je v točki 254 obrazložitve izpodbijane uredbe še ugotovila, da se uvoženi indonezijski PME uporablja kot „surovina“ in se meša z drugimi vrstami biodizla za proizvodnjo na primer FAME0, k čemur je dodala, da „je količina uvoženega PME posledica cene tega uvoza in fizikalnih lastnosti, zato cena uvoženega PME izvaja cenovni pritisk tudi na mešanice“. Komisija je dodala, da je „PME je med najcenejšimi vrstami biodizla, ki se lahko uporabljajo v mešanicah, kot sta FAME0 in FAME s CFPP pri +5 °C, ki sta primerna za uporabo na znatnem delu trga Unije skozi vse leto“, in da „[u]voz PME tako neposredno konkurira drugim vrstam biodizla, proizvedenim v EU, ki bi se sicer mešale v večjih količinah, da bi se ustvarila enaka mešanica“. Poleg tega je Komisija v točki 297 obrazložitve začasne uredbe pojasnila, da je FAME0 pogosto vključeval do 20 % PME.
- 51 Torej je Komisija v svoji analizi ustrezno upoštevala tako uporabo izdelkov kot tudi konkurenčna razmerja med njimi.
- 52 Tožeči stranki tako nista dokazali, da je nelojalno nižanje prodajnih cen, kot izhaja iz druge metode, očitno napačno.

– *Tretja metoda izračuna*

- 53 V skladu s točko 256 obrazložitve izpodbijane uredbe je bila v okviru tretje metode za izračun nelojalnega nižanja prodajnih cen „opravljena primerjava uvoza biodizla iz Indonezije na ravni države in celotne prodaje biodizla s strani vzorčenih proizvajalcev Unije“, pri čemer je „[s]topnja nelojalno znižanih prodajnih cen na ravni države, ugotovljena na podlagi te metode, [...] znašala 17,1 %“.

- 54 Komisija je v točki 270 obrazložitve izpodbijane uredbe pojasnila, da je ta izračun primerjava indonezijskega PME s CFPP pri +13 °C in celotne prodaje proizvodnje industrije Unije v EU, ki vključuje tudi PME, ter da ni bila predložena nobena utemeljena in količinsko opredeljena zahteva za prilagoditev.
- 55 Tožeči stranki trdita, da se s to metodo izračuna sploh ne upošteva razlika v ravni CFPP med indonezijskim biodizlom in biodizlom, ki ga prodajajo proizvajalci Unije, ter poudarjata, da je pomembno, da sta pritožbeni organ in posebna skupina STO opravila potrebne prilagoditve za zagotovitev veljavne primerjave cen.
- 56 V zvezi s tem je treba spomniti, da v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 46 in 47 zgoraj, razlage Sporazuma SIU, ki jih sprejmejo ti organi, za Splošno sodišče ne morejo biti zavezujoče pri njegovi presoji veljavnosti izpodbijane uredbe, čeprav jih mora sodišče Unije upoštevati.
- 57 Poleg tega je posebna skupina STO navedla, da „morajo primerjane cene ustrezati izdelkom in transakcijam, ki so primerljivi, če naj bodo zanesljiv pokazatelj obstoja in obsega nelojalnega nižanja prodajnih cen pri dampinškem ali subvencioniranem uvozu v primerjavi s ceno podobnega nacionalnega izdelka, na katerega se je mogoče nato opreti pri oceni vzročne zveze med zadevnim uvozom in škodo, povzročeno veji nacionalne proizvodnje“. K temu je dodala, da je „diskrecijska pravica organa poleg tega omejena s splošno obveznostjo [...], v skladu s katero opredelitev obstoja škode temelji na trdnih dokazih in vključuje objektivno preiskavo“, ter da „primerjava cen, ki niso primerljive, po našem mnenju ne zadosti zahtevi, v skladu s katero mora preiskovalni organ opraviti ‚objektivno preiskavo‘ ‚trdnih dokazov‘“. Posebna skupina poudarja, da se prodajna cena v dani transakciji določi na podlagi več dejavnikov in da je zato treba zagotoviti primerljivost cen, kar zadeva različne lastnosti primerjanih izdelkov in transakcij. Tako se temeljni dejavnik pri določanju cene nanaša na fizikalne lastnosti izdelka, če pa preiskovalni organ „opravi primerjavo cen na podlagi ‚košarice‘ izdelkov ali prodajnih transakcij, se mora prepričati, da sta skupini primerjanih izdelkov ali transakcij na obeh straneh enačbe dovolj podobni, da je mogoče razumno trditi, da je kakršna koli razlika v ceni posledica ‚nelojalnega nižanja prodajnih cen‘, ne pa zgolj razlik v sestavi primerjanih košaric“, pri čemer je bilo pojasnjeno, da „mora v primeru razhajanja zadevni organ opraviti prilagoditve, da tako upošteva in popravi upoštevne razlike v fizikalnih ali drugih lastnostih izdelka“ (poročilo posebne skupine STO, naslovljeno „Kitajska – Protidampinški in izravnalni ukrepi v zvezi z izdelki na osnovi perutninskega mesa s poreklom iz ZDA“, sprejeto 2. avgusta 2013 (WT/DS 427/R, točke 7.475, 7.476, 7.480 in 7.483)).
- 58 Ni sporno, da Komisija ni izvedla prilagoditev pri tretji metodi izračuna nelojalnega nižanja prodajnih cen. Torej je treba preučiti, ali je primerjava med ceno zadevnega izdelka in ceno podobnega izdelka industrije Unije poštena v smislu sodne prakse, navedene v točki 29 zgoraj, in ali Komisija ni presegla meja svoje diskrecijske pravice pri analizi nelojalnega nižanja prodajnih cen, ki vključuje presojo zapletenih gospodarskih razmer, kot to izhaja iz sodne prakse, navedene v točki 31 zgoraj.
- 59 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je Komisija v odgovoru na tožbo pojasnila, da je CFPP podobnega izdelka industrije Unije, ki se je upošteval za to primerjavo, na ravni med –20 °C in 10 °C. Po njenem mnenju med ceno in CFPP ne obstaja takšna soodvisnost, da bi razlika v stopinjah povzročila spremembo cene v eurih na tono. Čeprav bi Komisija lahko ocenila tržno vrednost razlik med fizikalnimi lastnostmi med prodajo FAME0 v Uniji in uvozom PME s poreklom iz Indonezije ter posledično prilagodila prodajno ceno FAME0 v Uniji, trdi, da ni našla smiselnega pristopa za izvedbo drugih prilagoditev, kar zadeva druge vrste biodizla, na primer med biodizlom na osnovi PME in biodizlom, katerega CFPP znaša –14 °C.

- 60 Med strankami ni sporno, da se lahko v poletnih mesecih in v toplejših regijah prodajajo biodizli z višjo ravno CFPP, v zimskih mesecih in hladnejših regijah pa se zahtevajo biodizli z nižjimi ravnmi CFPP. Količina uporabljenega PME v mešanici je torej odvisna od letnega časa in geografske lege v Evropi.
- 61 Komisija je tako ugotovila veliko kompleksnost trga biodizla. Ne strinja se z analizo tožečih strank, v skladu s katero raven CFPP v vseh primerih vpliva na cene. Raven CFPP naj bi namreč vplivala na cene, kadar si glede na letni čas in geografsko lego na tem trgu lahko konkurirajo različne ravni CFPP. Tako naj bi na primer biodizel s CFPP pri 13 °C biodizlu s CFPP pri 10 °C konkuriral vse leto v več regijah na jugu Evrope. Vendar naj se taka konkurenca ne bi samodejno izrazila v razliki v ceni. Tako Komisija poudarja, da je bilo mogoče prodajo PME s CFPP pri 10 °C v Uniji primerjati z uvozom indonezijskega PME s CFPP pri 13 °C, ne da bi bila potrebna prilagoditev zaradi upoštevanja morebitnih razlik, povezanih z ravno CFPP. Nasprotno, v nekaterih podnebnih razmerah, na primer pozimi na severu Evrope, naj biodizel s CFPP pri 13 °C – ne glede na kakršno koli razliko v ceni – ne bi konkuriral biodizlu s CFPP pri –10 °C, saj naj biodizla s CFPP pri 13 °C v teh zimskih razmerah ne bi bilo mogoče uporabljati. Komisija je na podlagi tega sklenila, da je bila v skladu z njeno presojo sicer potrebna prilagoditev cene na podlagi ugotovljene tržne vrednosti za FAME0 – to je izdelek, ki ga proizvajalci Unije največ prodajo – vendar to ne drži v zvezi z drugimi vrstami biodizla z nizkimi ravnmi CFPP, za katere ni nujno, da si z vidika cen neposredno konkurirajo z biodizli z višjimi ravnmi CFPP.
- 62 Iz pojasnil Komisije je razvidno, da je odločitev, da v okviru tretje metode izračuna ne opravi prilagoditev cen, temeljila na objektivnih elementih, in sicer na kompleksnosti konkurenčnih razmerij med biodizli z različnimi ravnmi CFPP, različnih tržnih razmerah za biodizle z različnimi ravnmi CFPP ter neobstoju neposredne soodvisnosti med ravno CFPP in ceno. Komisija se je lahko pri svojih ugotovitvah verodostojno oprla na te elemente, pri čemer v obravnavani zadevi ni presegla široke diskrecijske pravice, ki jo ima za opredelitev natančne metode za analizo nelojalnega nižanja prodajnih cen.
- 63 V tem okviru tožeči stranki nista dokazali, da je bila predlagana prilagoditev nujna, da bi bili cena zadevnega izdelka in cena podobnega izdelka industrije Unije primerljivi, kot je zahtevano v sodni praksi (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 16. februarja 2012, Svet in Komisija/Interpipe Niko Tube in Interpipe NTRP, C-191/09 P in C-200/09 P, EU:C:2012:78, točka 58).
- 64 Te ugotovitve ni mogoče ovreči z alternativnim izračunom nelojalnega nižanja prodajnih cen, ki sta ga tožeči stranki predlagali v repliki. Tožeči stranki na podlagi informacij, ki jih je predložila Komisija v odgovoru na tožbo, predlagata izračun nelojalnega nižanja prodajnih cen, ki – z uporabo razmerja v višini 10 ali 13 EUR na tona (kar je enaka razlika na enoto, kot jo je Komisija ugotovila med cenama biodizla s CFPP pri 0 °C in biodizla s CFPP pri 10 °C) z namenom, da bi se tako upoštevala vsaka stopinja razlike v CFPP – privede do povprečnega nelojalnega nižanja prodajnih cen v višini samo –0,27 %.
- 65 Kot sta tožeči stranki priznali na obravnavi, je treba ugotoviti, da ta metoda izračuna temelji na domnevi, da je mogoče prilagoditev cene med izdelkom s CFPP pri 0 °C in izdelkom s CFPP pri 10 °C, ki jo je Komisija uporabila v okviru druge metode izračuna, uporabiti kot osnovo za prilagoditve za vsako stopinjo razlike v CFPP. Kot pa upravičeno poudarja Komisija v dupliki, tožeči stranki nista pojasnili, na kakšni podlagi naj bi bila razlika med CFPP pri 0 °C in CFPP pri 10 °C, če se deli z 10, reprezentativna za vsakršno razliko v ceni na stopinjo. Take domneve namreč ni mogoče sprejeti za ravni CFPP, ki nihajo med –20 °C in 10 °C, vključene v izračun, ki ga predlagata tožeči stranki, ne da bi kakor koli pojasnili upoštevnost svojega pristopa.

- 66 Tožeči stranki tudi trdita, prvič, da so bile Komisiji predlagane obrazložene zahteve za prilagoditev, in drugič, da nista predložili drugih izračunov, ker jima Komisija ni predložila za to potrebnih informacij. Vendar v svojih pisanjih ne trdita, da je bila zaradi te nepredložitve informacij kršena njuna pravica do obrambe.
- 67 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je v zvezi s prvim vidikom, ki ga navajata tožeči stranki, iz dokumentov, na katere se sklicujeta, razvidno, da se je njun predlog za prilagoditev – enako kot predlog indonezijske vlade – nanašal na prvo metodo izračuna nelojalnega nižanja prodajnih cen ter primerjavo med PME s CFPP pri 13 °C in PME s CFPP pri 10 °C. Torej se ti predlogi niso nanašali na tretjo metodo izračuna, tožeči stranki pa ne pojasnjujeta, zakaj bi bili v tem okviru upoštevni.
- 68 Kar zadeva drugi vidik, ki ga navajata tožeči stranki, med strankami ni sporno, da Komisija kljub prošnjam tožečih strank med preiskavo ni razkrila razponov prodaje industrije Unije glede na ravni CFPP.
- 69 V zvezi s tem je treba poudariti, da so bile že v začasni uredbi navedene informacije o prodaji industrije Unije glede na CFPP. Tako je iz točk 295 in 296 obrazložitve začasne uredbe ter točke 247 obrazložitve izpodbijane uredbe razvidno, da 20 % prodaje Unije zajema izdelke s CFPP pri 10 °C, 35 % prodaje Unije pa izdelke s CFPP pri 0 °C (skupna vrednost iz druge metode, to je 55 %, od česar se odšteje delež, ki ustreza PME s CFPP pri 10 °C, to je 20 %). Iz te informacije je že bilo razvidno, da je prodaja Unije, ki ne zajema prodaje v zvezi s CFPP pri 10 °C in CFPP pri 0 °C, znašala približno 45 %. Poleg tega je mogoče iz pojasnil iz točke 247 obrazložitve izpodbijane uredbe in točke 295 obrazložitve začasne uredbe izpeljati, da naj bi se velik del teh 45 % nanašal na negativno CFPP, kot sicer navajata tudi tožeči stranki v tožbi. Ti sta torej imeli na voljo informacije, na podlagi katerih sta lahko razumeli izračune Komisije in na tej podlagi predložili njihovo alternativo. Njuno trditev je zato treba zavrnilo.
- 70 Pa tudi če bi bil očitke tožečih strank v zvezi s tretjo metodo sprejet, ker Komisija neupravičeno ne bi opravila prilagoditev, potrebnih zaradi razlik med izdelki, bi njena ugotovitev o obstoju nelojalnega nižanja prodajnih cen, kot je izpostavljena s prvo in drugo metodo, katerih rezultat se ne izpodbija, ostala utemeljena. Glede na navedeno je treba vsekakor zavrnilo trditve tožečih strank in posledično celoten prvi del prvega tožbenega razloga.

Drugi del prvega tožbenega razloga: neugotovitev nelojalnega nižanja prodajnih cen za izdelek industrije Unije kot celote in neupravičeno upoštevanje obstoja cenovnega pritiska

- 71 V okviru drugega dela, ki vključuje dva očitka, tožeči stranki v okviru prvega očitka trdita, da Komisija ni dokazala nelojalnega nižanja prodajnih cen za izdelek industrije Unije kot celote. V okviru drugega očitka trdita, da uvoz biodizla s poreklom iz Indonezije ne izvaja cenovnega pritiska na trgu Unije.

– Ugotovitev nelojalnega nižanja prodajnih cen za izdelek kot celoto

- 72 Poudariti je treba, da iz člena 1 osnovne uredbe, naslovljenega „Načela“, ki se glede na odstavek 1 nanaša na „kater[i] koli izdel[ek], katerega sprostitve v prosti promet v Uniji povzroča škodo“, izhaja, da se protisubvencijska preiskava nanaša na konkreten izdelek. Ta „obravnavani izdelek“ institucije Unije opredelijo ob začetku te preiskave. Tako člen 2(c) navedene uredbe opredeljuje

„podoben izdelek“ kot izdelek, ki je identičen, kar pomeni enak v vseh pogledih obravnavanemu izdelku, če pa takega izdelka ni, drug izdelek, ki kljub temu, da ni enak v vseh pogledih, ima značilnosti, ki so zelo podobne značilnostim obravnavanega izdelka.

- 73 Učinek subvencioniranega uvoza na cene podobnih izdelkov na trgu Unije, potreben za opredelitev škode na podlagi člena 8(1)(a) osnovne uredbe, se določi na podlagi „obravnavanega izdelka“. Za določitev tega učinka se v skladu s členom 8(2) te uredbe med drugim preuči, „ali so se znatno nelojalno nižale cene zaradi subvencioniranega uvoza v primerjavi s ceno podobnega izdelka industrije Unije“.
- 74 Nelojalno nižanje prodajnih cen se izračuna na podlagi opredelitve „obravnavanega izdelka“, kot so jo ob začetku preiskave predlagale institucije Unije, na katero napotuje pojem „podoben izdelek“ (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 5. aprila 2017, Changshu City Standard Parts Factory in Ningbo Jinding Fastener/Svet, C-376/15 P in C-377/15 P, EU:C:2017:269, točka 57).
- 75 V skladu s sodno prakso osnovna uredba sama po sebi ne nalaga, da pojem „obravnavani izdelek“ zajema nujno izdelek, ki bi moral biti istovrstna in iz podobnih izdelkov sestavljena celota (glej po analogiji sodbo z dne 17. marca 2016, Portmeirion Group, C-232/14, EU:C:2016:180, točka 42). Opredelitev „obravnavanega izdelka“ na začetku preiskave institucijam Unije ne prepoveduje deliti tega izdelka v ločene vrste ali modele izdelka in se opreti na primerjave med ceno izdelka na trgu Unije in ceno uvoza glede na posamezne modele ali vrste (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 5. aprila 2017, Changshu City Standard Parts Factory in Ningbo Jinding Fastener/Svet, C-376/15 P in C-377/15 P, EU:C:2017:269, točka 59).
- 76 Tožeči stranki trdita, da lahko obveznost Komisije, da ugotovi nelojalno nižanje cen za „obravnavani izdelek“ kot celoto, temelji na analogni uporabi ugotovitev iz sodbe z dne 5. aprila 2017, Changshu City Standard Parts Factory in Ningbo Jinding Fastener/Svet (C-376/15 P in C-377/15 P, EU:C:2017:269, točka 60).
- 77 Vendar ugotovitev iz sodbe z dne 5. aprila 2017, Changshu City Standard Parts Factory in Ningbo Jinding Fastener/Svet (C-376/15 P in C-377/15 P, EU:C:2017:269), ki se je nanašala na razlago člena 2(11) Uredbe (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o zaščiti proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske unije (UL 2016, L 176, str. 21), ni mogoče prenesti na analizo vpliva, ki ga ima na cene industrije Unije dampinški uvoz, to je analizo, določeno s členom 3(2) in (3) te uredbe, katerega ustreznicica v osnovni uredbi na protisubvencijskem področju je člen 8(1) in (2). Ugotoviti je namreč treba temeljno razliko med določitvijo stopnje dampinga in analizo – za namene ugotavljanja škode – vpliva dampinškega uvoza na cene industrije Unije, pri čemer gre za to, da se pri tej analizi ne primerja prodaja istega podjetja, kot je to v primeru določitve stopnje dampinga, ki se izračuna na podlagi podatkov o izvozu zadevnega proizvajalca izvoznika, ampak več podjetij, in sicer vzorčenih proizvajalcev izvoznikov in podjetij, ki so del industrije Unije (sodba z dne 20. januarja 2022, Komisija/Hubei Xinyegang Special Tube, C-891/19 P, EU:C:2022:38, točke od 150 do 159, in sklepni predlogi generalnega pravobranilca G. Pitruzzelle v zadevi Komisija/Hubei Xinyegang Special Tube, C-891/19 P, EU:C:2021:533, točke od 136 do 139, ki jim je Sodišče v tej zadevi sledilo). Enaka ugotovitev smiselno velja tudi za ugotovitev nelojalnega nižanja prodajnih cen na podlagi osnovne protisubvencijske uredbe. Ugotovitev iz sodbe z dne 5. aprila 2017, Changshu City Standard Parts Factory in Ningbo Jinding Fastener/Svet (C-376/15 P in C-377/15 P, EU:C:2017:269), torej ni mogoče prenesti na ta spor.

- 78 V obravnavani zadevi točka 27 obrazložitve izpodbijane uredbe za opredelitev zadevnega izdelka napotuje na točke od 31 do 37 obrazložitvečasne uredbe (glej točke od 9 do 11 zgoraj).
- 79 Tožeči stranki trdita, da je Komisija v okviru prve metode izračuna ugotovila nelojalno nižanje prodajnih cen samo za 20 % celotne prodaje vzorčenih proizvajalcev Unije. Poleg tega naj bi v okviru druge metode analiza nelojalnega nižanja prodajnih cen vsebovala pomanjkljivosti, saj naj se v njej ne bi upoštevala velika kompleksnost konkurenčnega razmerja med temi izdelki in naj bi zajemala zgolj 55 % celotne prodaje vzorčenih proizvajalcev Unije, medtem ko naj tretja metoda ne bi imela smisla. Tak pristop naj bi omogočil položaje, v katerih naj bi bil obstoj nelojalnega nižanja prodajnih cen majhnega deleža prodaje industrije Unije ekstrapoliran na preostalo prodajo industrije Unije.
- 80 Ugotoviti je treba, da te trditve tožečih strank izhajajo iz postulata, da je tretja metoda izračuna nelojalnega nižanja prodajnih cen, s katero se primerja uvoz biodizla s poreklom iz Indonezije s celotno prodajo biodizla vzorčenih proizvajalcev Unije, napačna in da v okviru druge metode izračuna, ki naj bi vsebovala pomanjkljivosti, analiza nelojalnega nižanja prodajnih cen zajema le 55 % celotne prodaje vzorčenih proizvajalcev Unije. Vendar so bile trditve tožečih strank v zvezi s tem zavrjene s primarnim razlogovanjem Splošnega sodišča med preizkusom prvega dela prvega tožbenega razloga. Ugotoviti je namreč treba, da je Komisija nelojalno nižanje prodajnih cen izračunala najprej za 20 %, nato za 55 % in nazadnje za celotno prodajo proizvajalcev Unije. Kot torej upravičeno poudarja Komisija, ni bilo nikakršne ekstrapolacije, ki bi izhajala iz ugotovitev, izoblikovanih na podlagi 20 % prodaje Unije.
- 81 Ta očitke je treba zato zavrniti. Pa tudi če bi se Komisija neupravičeno oprla na tretjo metodo izračuna nelojalnega nižanja prodajnih cen, trditve tožečih strank ne bi bilo mogoča nič bolj sprejeti. Komisija je lahko namreč z uporabo dveh drugih metod ocenila pomembnost nelojalnega nižanja prodajnih cen za 55 % prodaje proizvajalcev Unije, to je za večino prodaje, reprezentativno za položaj na celotnem trgu. Tožeči stranki, ki nista mogli dokazati, da ta analiza vsebuje očitne napake, torej ne moreta veljavno trditi, da je izračun nelojalnega nižanja prodajnih cen očitno napačen, ker naj bi vseboval izkrivljeno ekstrapolacijo preveč delnih podatkov ali naj bi bil z njim zajet premajhen delež prodaje.

– *Cenovni pritisk*

- 82 Tožeči stranki trdita, da je Komisija napačno ugotovila, da bi uvoz biodizla s poreklom iz Indonezije lahko izvajal cenovni pritisk, saj PME predstavlja le 20 % biodizla s CFPP pri 0 °C, med 35 % in 45 % biodizla, prodanega na trgu Unije, pa ima CFPP pod ničlo. Poleg tega naj bi bilo mogoče na podlagi preglednice 2 izpodbijane uredbe ugotoviti, da je bilo samo 13 % znižanja stroškov v obdobju po preiskavi prenesenih na kupce, kar naj bi dokazovalo, da uvoz s poreklom iz Indonezije ne izvaja nikakršnega cenovnega pritiska na prodajo v Uniji. Iz analize elementov, vključenih v preglednico 2 izpodbijane uredbe in preglednico 11 časne uredbe, naj bi bilo razvidno, da se je profitna marža proizvajalcev Unije z –1,8 % povečala na 0,4 %.
- 83 Uvodoma je treba ugotoviti, da člen 8(1)(a) osnovne uredbe ne zahteva presoje učinka nelojalnega nižanja prodajnih cen kot takega na cene Unije (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 12. decembra 2014, Crown Equipment (Suzhou) in Crown Gabelstapler/Svet, T-643/11, EU:T:2014:1076, točka 174 (neobjavljena)), ampak presojo splošnejšega učinka subvencioniranega uvoza na cene podobnih izdelkov na trgu Unije.

- 84 Vsekakor je Komisija ob opiranju na podatke iz preglednice 11 začasne uredbe, povzete v točki 325 obrazložitve začasne uredbe, v točki 328 obrazložitve začasne uredbe navedla, da je nelojalno nižanje prodajnih cen za približno 10 % ustvarilo precejšen pritisk na zniževanje cen, zaradi česar zniževanje proizvodnih stroškov v obdobju preiskave ni moglo koristiti industriji Unije, saj je morala to znižanje v celoti prenesti na svoje kupce, da bi preprečila še večjo izgubo tržnega deleža.
- 85 V zvezi s tem je treba upoštevati podatke iz preglednice 2, povzete v točki 325 obrazložitve izpodbijane uredbe, in preglednice 11, povzete v točki 325 obrazložitve začasne uredbe:

Industrija Unije (med obdobjem preiskave in po njem)					
	2015	2016	2017	Obdobje preiskave	Oktober 2018–junij 2019
Povprečna prodajna cena na enoto v Uniji na celotnem trgu (v EUR/tono)	715	765	832	794	790
Proizvodni stroški na enoto (v EUR/tono)	728	767	827	791	760

- 86 Iz teh podatkov je razvidno, da je med obdobjem preiskave in po njem prodajna cena Unije višja od proizvodnih stroškov. Vendar to ne izključuje obstoja cenovnega pritiska indonezijskega uvoza. Iz teh podatkov je namreč prav tako razvidno, da je bilo zaradi znižanja proizvodnih stroškov (za –4,35 % med letom 2017 in obdobjem preiskave) sicer mogoče preprečiti izgubo glede na stroške, vendar so se cene industrije Unije še bolj znižale (za –4,56 % med letom 2017 in obdobjem preiskave), kar potrjuje ugotovitev Komisije iz točke 399 obrazložitve izpodbijane uredbe, da zniževanje stroškov v obdobju preiskave ni moglo koristiti industriji Unije. Poleg tega je treba še ugotoviti, da se podatki, povzeti v preglednicah, navedenih v točki 85 zgoraj, nanašajo na celotno prodajo Unije, ne pa le na delež njene prodaje, kot trdita tožeči stranki.
- 87 Ker ti podatki utemeljujejo ugotovitve Komisije, je treba šteti, da ta v obravnavani zadevi ni storila očitne napake pri presoji v smislu sodne prakse, navedene v točki 25 zgoraj.
- 88 Glede na navedeno je treba zavriniti ta očitek in posledično tudi prvi tožbeni razlog v celoti.

Drugi tožbeni razlog: izpodbijana uredba naj bi v okviru analize vzročne zveze kršila člen 8(5) osnovne uredbe

- 89 Tožeči stranki v okviru drugega tožbenega razloga trdita, da se je Komisija pri analizi vzročne zveze med domnevno subvencioniranim uvozom in škodo, povzročeno industriji Unije, oprla na napačno ugotovitev glede nelojalnega nižanja prodajnih cen. Tako naj bi kršitev člena 8(1) in (2) osnovne uredbe, ki naj bi jo Komisija storila pri ugotovitvi nelojalnega nižanja prodajnih cen, povzročila kršitev člena 8(5) navedene uredbe.

90 V zvezi s tem zadostuje ugotovitev, da drugi tožbeni razlog temelji na predpostavki, da je bil prvi tožbeni razlog v zvezi s kršitvijo člena 8(1) in (2) osnovne uredbe pri izračunu nelojalnega nižanja prodajnih cen sprejet. Ker pa je bil ta tožbeni razlog v celoti zavržen, Komisiji ni mogoče očitati, da je upoštevala nelojalno nižanje prodajnih cen, ugotovljeno v izpodbijani uredbi, da bi ocenila njegove učinke na industrijo Unije.

91 Zato je treba drugi tožbeni razlog zavriniti.

Tretji tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji, ki naj bi jo storila Komisija, ker je ugotovila obstoj subvencije v obliki dobave CPO za plačilo, ki je bilo nižje od primernega

92 Tretji tožbeni razlog temelji na treh delih, ki jih Komisija ob podpori združenja EBB izpodbija.

Prvi del tretjega tožbenega razloga: kršitev člena 3, točka 1(a)(iv), osnovne uredbe in očitna napaka pri presoji, ker je Komisija ugotovila, da je indonezijska vlada dobaviteljem CPO zaupala dobavo svojih izdelkov za plačilo, nižje od primernega, ali jim jo je ukazala

93 Tožeči stranki v okviru prvega dela trdita, da je Komisija napačno ugotovila, da je indonezijska vlada dobaviteljem CPO zaupala dobavo svojih izdelkov za plačilo, nižje od primernega, ali jim jo je ukazala, prvič, prek omejitev izvoza, in drugič, s tem, da je družba PTPN, proizvajalec CPO v 100-odstotni lasti indonezijske vlade, pregledno „določala cene“.

94 Najprej, opozoriti je treba, da člen 3 osnovne uredbe določa, da se šteje, da subvencija obstaja, če so izpolnjeni pogoji iz točk 1 in 2 tega člena, in sicer če gre za „finančni prispevek“ vlade v državi porekla ali izvoza in če to prinaša „ugodnosti“.

95 Široka diskrecijska pravica, ki jo imajo v skladu s sodno prakso institucije Unije na področju ukrepov trgovinske zaščite (glej točko 24 zgoraj), se nanaša tudi na opredelitev obstoja finančnega prispevka v smislu člena 3, točka 1, osnovne uredbe (glej v tem smislu sodbo z dne 11. oktobra 2012, Novatex/Svet, T-556/10, neobjavljena, EU:T:2012:537, točki 34 in 35).

96 V skladu s členom 3, točka 1(a)(iv), osnovne uredbe „finančni prispevek“ obstaja, če vlada „zaupa ali ukaže zasebnemu organu, da opravi eno ali več vrst funkcij, opisanih v točkah (i), (ii) in (iii), ki so običajno zaupane vladi, in se ta praksa dejansko ne razlikuje od običajnih praks vlad“.

97 Pojma „zaupati“ ali „ukazati“ v osnovni uredbi nista opredeljena.

98 V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba pomen in obseg pojmov, ki jih pravo Unije ne opredeljuje, določiti glede na njihov običajen pomen v vsakdanjem jeziku, ob upoštevanju konteksta, v katerem se uporabljajo, in ciljev, ki jim sledi ureditev, katere del so (glej v tem smislu sodbi z dne 3. septembra 2014, Deckmyn in Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, točka 19, in z dne 5. aprila 2017, Changshu City Standard Parts Factory in Ningbo Jinding Fastener/Svet, C-376/15 P in C-377/15 P, EU:C:2017:269, točka 52).

99 V zvezi s tem je treba poudariti, da je namen člena 3 osnovne uredbe opredeliti pojem „subvencija“, za katero bi se lahko naložila izravnalna dajatev.

- 100 Natančneje, namen člena 3, točka 1(a), osnovne uredbe je opredeliti pojem „finančni prispevek“ tako, da se iz njega izključijo ukrepi vlade, ki ne spadajo v eno od kategorij, naštetih v tej določbi. S tega vidika so v členu 3, točka 1(a), od (i) do (iii), osnovne uredbe navedeni konkretni položaji, ki jih je treba obravnavati kot finančni prispevek vlade, in sicer neposredni ali posredni prenos sredstev, opuščanje prihodka vlade ter dobava blaga ali storitev ali nakup blaga, medtem ko člen 3, točka 1(a)(iv), osnovne uredbe v drugi alineji določa, da je dejstvo, da vlada zaupa zasebnemu organu, da opravi eno ali več vrst funkcij, navedenih v točkah (i), (ii) in (iii), enakovredno dodelitvi finančnega prispevka s strani te vlade v smislu člena 3, točka 1(a), osnovne uredbe (sodba z dne 10. aprila 2019, Jindal Saw in Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, točka 106).
- 101 V tem okviru je člen 3, točka 1(a)(iv), druga alineja, osnovne uredbe v bistvu določba za preprečevanje izogibanja, katere namen je zagotoviti, da se vlade tretjih držav ne morejo izogniti pravilom o subvencijah s sprejetjem ukrepov, ki na videz *stricto sensu* ne spadajo na področje uporabe člena 3, točka 1(a), od (i) do (iii), navedene uredbe, vendar imajo dejansko enakovreden učinek (sodba z dne 10. aprila 2019, Jindal Saw in Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, točka 107). Tako tudi pritožbeni organ STO razlaga člen 1.1(a)(1)(iv) Sporazuma SIU, katerega vsebina je podobna vsebini člena 3, točka 1(a)(iv), osnovne uredbe (glej poročilo pritožbenega organa STO, naslovljeno „ZDA – Preiskava o izravnalni dajatvi na polprevodnike za dinamične bralno-pisalne pomnilnike (DRAM) iz Koreje“, sprejeto 27. junija 2005 (WT/DS 296/AB/R, točka 113)).
- 102 Običajen pomen izraza „zaupati“ v smislu „zadolžitve za nekaj“ v vsakdanjem jeziku je „narediti, da je kdo dolžan opraviti funkcijo ali službo, ga imenovati za nekaj, ga za nekaj pooblastiti ali mu nekaj poveriti“. Ta izraz je bil tako v sodni praksi, da bi se zagotovil polni učinek člena 3, točka 1(a)(iv), druga alineja, osnovne uredbe, razložen kot „vsako dejanje vlade, s katerim se zasebnemu organu neposredno ali posredno zaupa odgovornost za izvajanje ene od vrste funkcij, navedenih v členu 3, točka 1(a), od (i) do (iii), navedene uredbe“ (sodba z dne 10. aprila 2019, Jindal Saw in Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, točka 108). Iz tega sledi, da izraz „ukazati“, katerega običajen pomen v vsakdanjem jeziku je „prositi, odrediti, narekovati, zapovedati, predpisati, pozvati“, zajema vsako dejanje vlade, ki neposredno ali posredno vključuje izvajanje njenih pooblastil nad zasebnim organom, da bi ta izvedel tako funkcijo kot so tiste, na katere se nanaša člen 3, točka 1(a), od (i) do (iii), osnovne uredbe.
- 103 Poleg tega je iz prirednega veznika, ki označuje alternativo „ali“ med „zaupati“ in „ukazati“, razvidno, da se lahko ti dejanji opravita neodvisno drugo od drugega, lahko pa tudi skupaj. Poleg tega je iz besedila člena 3, točka 1(a)(iv), druga alineja, osnovne uredbe, ki ne omejuje narave ali predmeta dejanja „zaupanja“ ali „ukaza“, in sodne prakse, navedene v točki 102 zgoraj, v kateri se upošteva „vsako dejanje vlade“, razvidno, da ni nujno, da je to dejanje posledica akta ali sprejetega ukrepa, ki se obravnavata ločeno, ampak je lahko tudi posledica povezanega učinka več ukrepov.
- 104 Ugotovitev Komisije, da je indonezijska vlada z ukrepi, kot so izvozni davek in izvozna dajatev ter *de facto* nadzor domačih cen CPO prek družbe PTPN, želela zagotoviti, da so proizvajalci CPO ta izdelek na indonezijskem trgu dobavljali za plačilo, nižje od primerne, je treba analizirati ob upoštevanju teh preudarkov.

– *Izvozni davek in izvozna dajatev*

- 105 Tožeči stranki v okviru prvega očitka trdita, da je Komisija napačno ugotovila, da je bil učinek izvoznega davka, ki je bil v obdobju preiskave določen na nič, in izvozne dajatev, ki je bila začasno opuščena od decembra 2018, „zaupati“ dobaviteljem CPO, da svoje izdelke dobavljajo za plačilo, nižje od primerne, ali jim to ukazati. Poleg tega naj cilj teh ukrepov ne bi bil vzdrževati nizko raven cen CPO zaradi podpore industriji biodizla. Tak rezultat naj bi bil le sekundarni učinek ukrepov, katerih glavni cilj je bil zagotoviti stabilnost cen olja za kuhanje in financirati sklad za nasade oljnih palm.
- 106 Iz točk od 113 do 117 obrazložitvečasne uredbe je razvidno, da je v obravnavani zadevi indonezijska vlada naložila izvozni davek in izvozno dajatev na CPO.
- 107 V skladu s točkama 87 in 88 obrazložitvečasne uredbe je bil izvozni davek uveden leta 1994, v različici iz leta 2016 pa je vseboval progresivno carinsko tarifo za CPO in druge izdelke, vključno z biodizlom (za katerega je dosledno veljala nižja stopnja od tiste, ki se je uporabljala za CPO). Indonezijski izvozniki so plačevali davek, vezan na referenčno izvozno ceno za CPO, ki jo je določila vlada Indonezije. Če se je torej referenčna izvozna cena, ki jo določi vlada Indonezije, zvišala, se je zvišala tudi izvozna tarifa. Če je bila referenčna cena nižja od 750 ameriških dolarjev (USD) na tono, je bila veljavna stopnja izvoznega davka 0 %. V obdobju preiskave cena CPO ni presegla praga 750 USD na tono, zato izvoznega davka ni bilo treba plačati.
- 108 V skladu s točko 89 obrazložitvečasne uredbe je vlada Indonezije leta 2015 uvedla tudi izvozno dajatev na CPO in izdelke nižje v proizvodni verigi. Ta dajatev je bila v obdobju preiskave določena na 50 USD na tono za CPO in 20 USD na tono za biodizel.
- 109 Komisija je pri dokazovanju obstoja finančnega prispevka v začasni uredbi, katere ugotovitve so potrjene z izpodbijano uredbo (v točkah od 102 do 161 obrazložitve), opravila analizo na podlagi upoštevne sodne prakse STO.
- 110 Komisija je na podlagi te analize v točkah od 111 do 157 obrazložitvečasne uredbe menila, da je bilo dejanje indonezijske vlade, ki se je nanašalo na proizvajalce CPO, dejanje, katerega namen je bil tem proizvajalcem „zaupati“, da svoje izdelke domačim uporabnikom dobavljajo za plačilo, nižje od primerne, ali jim to „ukazati“, da se je tako v Indoneziji izoblikoval domači trg, na katerem so bile cene umetno nizke. Nato je v točki 160 obrazložitve te uredbe ugotovila, da je treba vse indonezijske proizvajalce CPO obravnavati kot zasebne organe, v točkah 162 in 169 obrazložitve iste uredbe pa še, da so ta podjetja CPO na domačem trgu dobavljala za plačilo, nižje od primerne. Komisija je nazadnje v točki 170 obrazložitve te uredbe menila, da je dobava CPO, ki je na indonezijskem ozemlju, indonezijski industriji biodizla naloga, ki je običajno v pristojnosti vlade. V isti točki obrazložitve je namreč ugotovila, da spada med take naloge to, da vlada države, ki ima suverenost nad svojimi naravnimi viri, določi regulativne pogoje za zagotavljanje surovin, ki so v državi, nacionalnim družbam.
- 111 Komisija je z zadevno analizo dokazala – kot je razvidno iz točke 134 obrazložitve izpodbijane uredbe – da je želela indonezijska vlada prek izvoznega davka in izvozne dajatev v povezavi – kot je bilo poudarjeno v točkah 103, 146 in 157 obrazložitve izpodbijane uredbe – z drugimi ukrepi zagotoviti, da bi proizvajalci CPO ta izdelek na indonezijski trg dobavljali za plačilo, nižje od primerne. Navedena vlada je namreč vzpostavila sistem omejitev izvoza, zaradi katerih je postal izvoz CPO tržno neprilaven.

- 112 To, da je indonezijska vlada vzpostavila in uvedla tak sistem, dokazujejo različni elementi, ki jih je Komisija navedla v izpodbijani in začasni uredbi ter jih tožeči stranki nista izpodbijali.
- 113 Tako je bilo v točki 116 obrazložitve začasne uredbe ugotovljeno, da je indonezijska vlada sistem izvoznih davkov povezala neposredno z mednarodnimi cenami CPO, in ne z drugimi podatki (kot so ravni proizvodnje ali vplivi na okolje), da je tako zagotovila učinke na cene, ki jih plačajo proizvajalci izvozniki. Iz preglednice 1, povzete v tej točki obrazložitve, je razvidno, da je indonezijska vlada spremljala gibanje cen na mednarodni ravni in prilagajala raven izvoznih davkov glede na te cene, zato se je zmanjšala donosnost izvoza.
- 114 Komisija je v točki 119 obrazložitve začasne uredbe navedla tudi, da je indonezijski generalni direktorat za carino in trošarine leta 2015 javno pojasnil, da so cilji izvoznih dajatev zagotoviti razpoložljivost surovin in spodbuditi rast domače industrije palmovega olja nižje v proizvodni verigi, katere sestavni del je proizvodnja biodizla.
- 115 Kar zadeva izvozno dajatev, je Komisija v točki 117 obrazložitve začasne uredbe poudarila, da je njena uvedba leta 2015 sovpadla z obdobjem, v katerem so bile indonezijske cene skoraj povsem enake svetovnim cenam, in je proizvajalcem biodizla omogočala, da so CPO kupovali po nižjih cenah, kot bi sicer bile na voljo. Poleg tega je v točki 114 obrazložitve izpodbijane uredbe pojasnila, da se je s to dajatvijo financiral sklad za nasade oljnih palm in se je z njo prek subvencij dejansko podpirala izključno industrija biodizla.
- 116 V izpodbijani uredbi sta v točkah 128 in 129 obrazložitve navedena tudi dva članka iz tiska, objavljena po obdobju preiskave, ki potrujeta ugotovitve Komisije v zvezi s tem obdobjem. Tako je v članku z dne 19. decembra 2018 generalni sekretar indonezijskega združenja za palmovo olje predvidel, da bi se lahko izvoz CPO po znižanju izvozne dajatve na nič povečal. V članku z dne 6. decembra 2018 je neodvisna analitičarka menila, da se bo zaradi odprave izvozne dajatve povečala konkurenčnost indonezijskih izvoznikov palmovega olja, saj bodo tako prihranili, pri čemer pa se bo večina prihrankov verjetno prenesla nazaj na indonezijske kmete v obliki višjih domačih cen CPO.
- 117 Komisija je lahko na podlagi teh preudarkov v točki 118 obrazložitve izpodbijane uredbe veljavno ugotovila, da je „celotni sistem omejitev izvoza, ki ga je uvedla vlada Indonezije, zasnovan tako, da koristi industriji biodizla z ohranjanjem umetno nizkih domačih cen surovega palmovega olja“.
- 118 Na prvem mestu, tožeči stranki v zvezi s tem s sklicevanjem na sodno prakso STO trdita, da te omejitve izvoza ne spadajo na področje uporabe člena 3, točka 1(a), osnovne uredbe, saj je bil njihov namen zagotoviti lokalno povpraševanje in stabilnost cen olja za kuhanje (kar zadeva izvozni davek) ter financiranje sklada za nasade oljnih palm (kar zadeva izvozno dajatev), pri čemer naj bi bil njihov morebitni vpliv na cene CPO le sekundarni učinek teh predpisov. Indonezijska vlada naj bi imela le vlogo spodbujanja, saj je preprosto izvajala svojo dejavnost pobiranja javnih sredstev.
- 119 Najprej, kar zadeva trditev tožečih strank, da indonezijska vlada ni imela dejavnejše vloge od zgolj spodbujanja, je treba ugotoviti, da je vlada s sprejetjem zadevnih omejitev izvoza v konkretnih okoliščinah, v katerih je bila, prvič, izvozna dajatev vezana na mednarodne cene CPO in se je povečala, ko so se te cene povečale, ter drugič, je bila izvozna dajatev uvedena v obdobju, ko so bile indonezijske cene skoraj enake svetovnim, omejila svobodo delovanja teh podjetij s tem, da je

v praksi omejila njihovo sposobnost odločanja, na katerem trgu bodo prodajala svoje izdelke (glej v tem smislu sodbo z dne 10. aprila 2019, Jindal Saw in Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, točka 124).

- 120 Dalje, tožeči stranki ne moreta uspeti s trditvijo, da je indonezijska vlada preprosto izvajala svojo dejavnost pobiranja javnih sredstev, morebitni vpliv te dejavnosti na cene CPO pa je bil le njen sekundarni učinek. Kot je namreč razvidno iz točk od 111 do 116 zgoraj, so bile zadevne omejitve izvoza skupaj z drugimi ukrepi vzpostavljene z namenom, da se na indonezijskem trgu zagotovi dobava CPO po ceni, nižji od primerne, in so bile za doseganje tega rezultata celo prilagojene glede na mednarodne cene. Za zavrnitev te ugotovitve ni dovolj to, da ta cilj v zadevni zakonodaji ni izrecno naveden.
- 121 Nazadnje, zavrnti je treba trditve, ki sta jih tožeči stranki v zvezi s tem izpeljali iz sodne prakse organa STO za reševanje sporov, še zlasti iz poročila posebne skupine tega organa, naslovljenega „ZDA – Ukrepi, pri katerih se omejevanje izvoza obravnava kot subvencije“, sprejetega 23. avgusta 2001 (WT/DS 194/R). Ta zadeva se je namreč brez poseganja v sodno prakso, navedeno v točkah 46 in 47 zgoraj, nanašala na vprašanje, ali je zakonodaja Združenih držav Amerike na področju izravnalnih dajatev – ki je po mnenju Kanade regulativno ukrepanje vlade za omejitev izvoza blaga, torej omejitev izvoza, izenačila s „finančnim prispevkom“ v skladu s členom 1.1(a)(1) SIU – v skladu z zadnjenavedenim členom. Zato se ta spor ni nanašal na posebne izvozne omejitve, ki so del vrste ukrepov z istim ciljem in ki se preučujejo ob upoštevanju izjav indonezijskega generalnega direktorata za carino in trošarine v zvezi s ciljem zagotavljanja razpoložljivosti surovin in spodbujanja rasti določene industrije, kot je navedeno v točki 114 zgoraj (glej v tem smislu sodbo z dne 10. aprila 2019, Jindal Saw in Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, točka 134).
- 122 Na drugem mestu, tožeči stranki trdita, da zaradi omejitev izvoza dobavitelji CPO še niso bili prikrajšani za možnost racionalne izbire in te omejitve niso vplivale na njihovo zmožnost izvoza, saj je bilo več kot 70 % indonezijskega CPO izvoženega.
- 123 Te trditve ni mogoče sprejeti. Dejstvo, da je bilo 70 % indonezijskega CPO izvoženega, namreč še ne pomeni, da so bili proizvajalci CPO zmožni prosto racionalno izbrati to, da bodo svoj izdelek izvažali in da bodo za to prejeli primerno plačilo. Nasprotno, kot upravičeno poudarja Komisija, so proizvajalci CPO najprej zadovoljili domače povpraševanje, ki je v skladu z javnimi viri, navedenimi v točki 153 obrazložitve izpodbijane uredbe, ustrezalo 30 % proizvodnje, šele nato pa je prišel na vrsto izvoz. Iz tega izhaja, da si ti proizvajalci niso prizadevali za izvoz večjega deleža svoje proizvodnje tja, kjer so bile cene višje, saj so bili potencialni dodatni dobički pri izvozu omejeni z omejitvami izvoza, ki jih je sprejela indonezijska vlada.
- 124 Na tretjem mestu, tožeči stranki trdita, da izvozni davek, ki je bil v obdobju preiskave določen na nič, in izvozna dajatev, ki je bila od decembra 2018 začasno opuščena, nista mogla omogočiti, da se dobaviteljem CPO zaupa, da izdelke dobavljajo za plačilo, nižje od primerne, ali jim to ukazati.
- 125 Kot je bilo navedeno v točkah 106 in 113 zgoraj, je vlada Indonezije sistem izvoznih dajatev neposredno povezala z mednarodnimi cenami CPO. Iz tega sledi, da je bilo dejstvo, da je bil izvozni davek v obdobju preiskave enak nič, posledica – kot je poudarjeno v točki 113 obrazložitve izpodbijane uredbe – posebnih okoliščin na trgu. Nizka raven mednarodnih cen je namreč že sama po sebi zadostovala kot spodbuda proizvajalcem CPO, da najprej zadovoljijo domače povpraševanje. Kot upravičeno poudarja Komisija, bi indonezijska vlada ta davek, če ga ne bi več nameravala pobirati, razveljavila.

- 126 Kar zadeva izvozno dajatev, ni sporno, da se je pobirala v obdobju preiskave in da je bila določena na 50 USD na tono za CPO in na 20 USD na tono za biodizel. Dejstvo, da je bila ta dajatev začasno opuščena – kot navajata tožeči stranki – po obdobju preiskave, to je decembra 2018, ne vpliva na veljavnost ugotovitev Komisije za to obdobje v izpodbijani uredbi.
- 127 Na četrtem mestu, tožeči stranki trdita, da je Komisija kršila tudi člen 15(1), drugi pododstavek, osnovne uredbe, ker je uvedla izravnalne ukrepe kljub temu, da sta bila izvozni davek in izvozna dajatev „ukinjena“ ali da ni bila z njima v času sprejetja protisubvencijskih ukrepov zadevnim izvoznikom zagotovljena več nobena ugodnost v smislu tega člena.
- 128 V zvezi s tem je treba opozoriti, da člen 15 osnovne uredbe v odstavku 1, drugi pododstavek, določa, da se ne uvedejo nobeni izravnalni ukrepi, če je dokazano, da so subvencije ukinjene ali da zadevnim izvoznikom ne zagotavljajo več nobenih ugodnosti.
- 129 Iz besedila tega člena je razvidno, da trditev tožečih strank temelji na njegovi napačni razlagi. Tudi če bi bila namreč izvozni davek in izvozna dajatev „ukinjena“, kot trdita tožeči stranki, to ne bi pomenilo nič več kot to, da je bil odpravljen eden od instrumentov, ki jih je imela na voljo indonezijska vlada za dobavo CPO za plačilo, nižje od primernega, skupaj z določanjem cen s strani družbe PTPN in dodeljevanjem subvencij proizvajalcem CPO. Ta odprava torej ne pomeni ukinitve subvencije, ki se je poleg dobave CPO za plačilo, nižje od primernega (točke od 102 do 187 obrazložitve izpodbijane uredbe), uresničevala tudi v obliki neposrednega prenosa sredstev prek sklada za nasade oljnih palm (točke od 28 do 101 obrazložitve izpodbijane uredbe) in oprostitve uvoznih dajatev na stroje, uvožene na območja pod carinskim nadzorom (točke od 188 do 193 obrazložitve izpodbijane uredbe). Prav tako ni mogoče niti šteti, da ni bila zadevnim izvoznikom s temi subvencijami več zagotovljena ugodnost, saj ta ugodnost ni odvisna od višine izvoznih dajatev, ampak od njihovega odvratilnega učinka in dejstva, da je bilo proizvajalcem CPO prek vrste ukrepov, med njimi omejitev izvoza, „zaupano“, da CPO dobavljajo po ceni, nižji od primerne, ali jim je bilo ukazano, naj to storijo.
- 130 Prvi očitke je zato treba zavrniti.

– *Nadzor družbe PTPN nad cenami*

- 131 Tožeči stranki v okviru drugega očitka trdita, da je Komisija kršila člen 3, točka 1(a)(iv), osnovne uredbe in storila očitno napako pri presoji, ker je ugotovila, da je indonezijska vlada prek preglednega „določanja cen“ s strani družbe PTPN delovala tako, da je dobaviteljem CPO „zaupala“ zadevno dobavo ali jim jo je „ukazala“.
- 132 Uvodoma je treba opozoriti – kot je razvidno iz točk od 91 do 99 in 126 obrazložitve začasne uredbe ter točk 120 in 123 obrazložitve izpodbijane uredbe – da je Komisija zaradi pomanjkljivega sodelovanja dobaviteljev CPO in družbe PTPN uporabila člen 28(1) osnovne uredbe in se je pri svojih ugotovitvah oprla na razpoložljiva dejstva.
- 133 V skladu s sodno prakso je na podlagi člena 28 osnovne uredbe institucijam Unije, vsakič kadar v okviru preiskave naletijo na nesodelovanje ali pomanjkljivo sodelovanje, dovoljena uporaba razpoložljivih dejstev, da tako ni ogrožena učinkovitost ukrepov trgovinske zaščite Unije (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 26. januarja 2017, Maxcom/City Cycle Industries, C-248/15 P, C-254/15 P in C-260/15 P, EU:C:2017:62, točka 67), vendar ne da bi bile pri tem zavezane k uporabi najboljših razpoložljivih dejstev (sodba z dne 11. septembra 2014, Gold East

Paper in Gold Huasheng Paper/Svet, T-444/11, EU:T:2014:773, točka 94). Iz tega sledi, da se široka diskrecijska pravica Komisije na področju ukrepov trgovinske zaščite – v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 24 zgoraj – uresničuje tudi pri uporabi člena 28 osnovne uredbe.

- 134 Prvič, tožeči stranki Komisiji očitata, da je storila očitno napako pri presoji s tem, da je ugotovila, da je družba PTPN svoje cene CPO določila na umetno nizki ravni. Pri tem trdita, da družba PTPN ni določala svojih cen, saj, prvič, so se te določale prek vsakodnevnih dražb, in drugič, je bila za domači trg značilna velika kupna moč kupcev CPO.
- 135 V zvezi s tem je iz točk od 128 do 131 obrazložitve začasne uredbe razvidno, da je družba PTPN skupina v celoti javnih družb pod nadzorom indonezijske vlade, ki proizvaja različne primarne izdelke, med njimi CPO.
- 136 V točkah 132 in 133 obrazložitve začasne uredbe je pojasnjeno – in med strankami ni sporno – da je družba PTPN vsak dan organizirala dražbe za prodajo svojega CPO. Družba PTPN je pred objavo dnevnega razpisnega postopka opredelila „načrt cen“, ki je veljal za ta dan, vendar ji ni bilo treba zavrniti ponudb, ki navedenega načrta niso dosegle.
- 137 Komisija se je pri ugotovitvi, da je družba PTPN svoje cene CPO določala na umetno nizki ravni, oprla na več razpoložljivih dejstev. Prvič, iz točke 151 obrazložitve izpodbijane uredbe je razvidno, da je vlada Indonezije vplivala na odločitve družbe PTPN v zvezi z njeno cenovno politiko. Če je bila namreč cena, ponujena za nakup CPO, nižja od „načrta cen“ za zadevni dan, se je lahko upravni organ te družbe, v katerem je bila zastopana izključno indonezijska vlada, odločil sprejeti ponudbo, kar se je tudi redno dogajalo. Drugič, iz točke 125 obrazložitve izpodbijane uredbe in točke 135 obrazložitve začasne uredbe izhaja, da razpoložljive informacije kažejo, da je družba PTPN, ker je upoštevala navodila indonezijske vlade, v zadnjih letih poslovala z izgubo. Tretjič, kot je razvidno iz točk od 122 do 124 obrazložitve izpodbijane uredbe, Komisija ni mogla pridobiti nobenih dokazov o tem, da načrt cen izraža tržno ceno, oblikovano na podlagi konkurenčnega razpisnega postopka. Nasprotno, domača cena CPO je bila nižja od vseh mednarodnih referenčnih cen.
- 138 Na podlagi navedenega je treba ugotoviti, da Komisija ni storila očitne napake pri presoji, ker je na podlagi razpoložljivih dejstev ugotovila, da družba PTPN ni delovala kot razumen udeleženec na trgu in je ceno CPO določala na ravni, nižji od referenčnih meril.
- 139 V zvezi s trditvijo tožečih strank glede neravnovesja na trgu je treba sicer res ugotoviti, da je za ta trg značilno tako neravnovesje, ki koristi kupcem CPO, ki so velika podjetja z „izravnalno kupno močjo“. Komisija je to priznala v točki 146 obrazložitve začasne uredbe. Vendar s to okoliščino še ni mogoče omajati ugotovitve, da je lahko indonezijska vlada prek družbe PTPN vzpostavila mehanizem določanja cen. Kot je namreč ugotovila Komisija v isti točki obrazložitve, ne da bi se to izpodbijalo, je bila še ena značilnost trga CPO – tokrat na strani ponudbe – razdrobitev med veliko število majhnih podjetij, zlasti posameznih kmetovalcev. V teh okoliščinah so dobavitelji CPO, od katerih je imel vsak majhen tržni delež, kadar je družba PTPN že določila ceno za zadevni dan, zelo težko določili višje cene, saj so imeli na drugi strani kupce z veliko kupno močjo. Zavrniti je torej treba trditve tožečih strank, da je struktura trga družbi PTPN preprečevala določanje cen. Nasprotno, ta struktura je bila dejavnik, ki je navedeni družbi omogočal določanje cen CPO.
- 140 Poleg tega, zavrniti je treba trditve tožečih strank, da Komisija ni izpolnila svoje obveznosti obrazložitve.

- 141 V skladu z ustaljeno sodno prakso je namreč neobstoj ali nezadostnost obrazložitve tožbeni razlog, ki se nanaša na bistveno kršitev postopka in se kot tak razlikuje od tožbenega razloga, ki se nanaša na nepravilnost obrazložitve sklepa in katerega nadzor spada v okvir preizkusa utemeljenosti tega sklepa (sodbi z dne 19. junija 2009, Qualcomm/Komisija, T-48/04, EU:T:2009:212, točka 175, in z dne 18. oktobra 2016, Crown Equipment (Suzhou) in Crown Gabelstapler/Svet, T-351/13, neobjavljena, EU:T:2016:616, točka 110). Obrazložitev, ki se zahteva s členom 296 PDEU, mora jasno in nedvoumno izraziti razlogovanje institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko zadevne osebe seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in da lahko pristojno sodišče opravi nadzor (glej po analogiji sodbi z dne 30. septembra 2003, Eurocoton in drugi/Svet, C-76/01 P, EU:C:2003:511, točka 88, in z dne 12. decembra 2014, Crown Equipment (Suzhou) in Crown Gabelstapler/Svet, T-643/11, neobjavljena, EU:T:2014:1076, točka 129).
- 142 Vendar so v obravnavani zadevi v točkah obrazložitve izpodbijane inčasne uredbe, analiziranih v točkah od 135 do 139 zgoraj, jasno navedeni razlogi, iz katerih je Komisija menila, da družba PTPN ne deluje kot razumen udeleženec na trgu in ceno CPO določa na ravni, nižji od referenčnih meril. Ta pojasnila so tožečima strankama omogočila, da sta se seznanili z utemeljitvami sprejetega ukrepa, da bi lahko branili svoje pravice, sodišču Unije pa izvajanje nadzora, kot je to razvidno iz točke 134 in naslednjih zgoraj.
- 143 Na drugem mestu, tožeči stranki trdita, da je Komisija napačno ugotovila, da je indonezijska vlada, ker je popolnoma pregledno sporočala vsakodnevne cene CPO družbe PTPN, drugim dobaviteljem CPO „zaupala“, da na domačem trgu svoje izdelke dobavljajo za plačilo, nižje od primernega, ali jim je to „ukazala“. Cene neodvisnih dobaviteljev CPO naj bi bile določene na podlagi dejanskih okoliščin obravnavane zadeve in strukture trga ter ob upoštevanju svobodnih odločitev udeležencev na trgu. Ravnanje dobaviteljev CPO naj bi bila „zgolj nepričakovana posledica“ preglednosti s strani družbe PTPN.
- 144 Iz točke 160 obrazložitve izpodbijane uredbe je razvidno, da dejanje „zaupanja“ ali „ukaza“ v obravnavani zadevi pomeni, da je vlada Indonezije prek družbe PTPN delovala kot določevalec cen na indonezijskem domačem trgu in da so vsi neodvisni dobavitelji CPO upoštevali navedene cene. Najprej, Komisija je namreč dokazala, da je družba PTPN svoje cene CPO določala na umetno nizki ravni, česar tožeči stranki – kot je razvidno iz točk od 135 do 137 zgoraj – nista uspešno izpodbijali. Dalje, Komisija je v točkah 140 in 141 obrazložitvečasne uredbe ugotovila, da družba PTPN vedno objavi rezultat dnevniht razpisov na svoji spletni platformi ob 15.30 na dan razpisa, pri čemer navede točno dodeljeno ceno na enoto za CPO, ter da vsakodnevna pogajanja med dobavitelji CPO, ki niso družba PTPN, in kupci CPO, pri katerih je izklicna cena enaka dnevni ceni družbe PTPN, na splošno potekajo, ko so znani rezultati razpisov družbe PTPN. Dnevna cena CPO na domačem trgu je tesno odražala dodeljeno ceno na dnevniht dražbah, ki jih je organizirala družba PTPN, poleg tega pa je bila cena na enoto, ki so jo proizvajalci izvozniki plačali proizvajalcem CPO, ki niso v lasti države, v obdobju preiskave vedno enaka ali nižja od cene, ki jo je družba PTPN določila za navedeni dan. Nazadnje, kot je razvidno iz točke 138 obrazložitve izpodbijane uredbe, se ta dejstva umeščajo v okvir, v katerem je indonezijska vlada sprejela ukrepe za omejitev možnosti dobaviteljev za izvoz CPO.
- 145 V teh okoliščinah Komisija ni storila očitne napake pri presoji, ker je menila, da je indonezijska vlada prek preglednega „določanja cen“ s strani družbe PTPN dobaviteljem CPO zaupala zadevno dobavo ali jim jo je ukazala v smislu sodne prakse, navedene v točkah od 101 do 103 zgoraj.

- 146 Iz teh razlogov ni mogoče sprejeti trditve tožečih strank, zato je treba prvi del tretjega tožbenega razloga v celoti zavriniti.

Drugi del tretjega tožbenega razloga: kršitev člena 3, točka 1(b), osnovne uredbe in očitna napaka pri presoji, ker je Komisija ugotovila, da je indonezijska vlada zagotavljala dohodkovno ali cenovno podporo

- 147 Komisija meni, da je treba drugi del tretjega tožbenega razloga zavreči, saj tožeči stranki v tožbi napotujeta na dohodkovno ali cenovno podporo, ki se je zagotavljala „dobaviteljem CPO“, medtem ko se ugotovitve Komisije nanašajo na podporo, ki se je zagotavljala proizvajalcem biodizla. Komisija prav tako trdi, da so pojasnila tožečih strank v zvezi s tem, navedena v fazi replike, nedopustna na podlagi člena 84(1) Poslovnika Splošnega sodišča.
- 148 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da mora v skladu s členom 76(d) Poslovnika tožba vsebovati predmet spora in povzetek tožbenih razlogov, pri čemer morajo biti navedbe jasne in natančne, da lahko tožena stranka pripravi svojo utemeljitev in sodišče Unije opravi nadzor (sodba z dne 3. maja 2018, Sigma Orionis/Komisija, T-48/16, EU:T:2018:245, točka 54). Glede na trditve, ki jih je navedla v odgovoru na tožbo in dupliki, je Komisija očitno lahko razumela očitke tožečih strank zoper izpodbijano uredbo. Poleg tega so bistvene dejanske in pravne okoliščine, na katerih ta del temelji, skladno in razumljivo razvidne iz besedila tožbe, čeprav je v naslovu tega dela navedeno, da se dohodkovna ali cenovna podpora zagotavlja „dobaviteljem CPO“, in kljub napačnemu sklicevanju na točko 172 obrazložitve začasne uredbe, ki se dejansko nanaša na obstoj finančnega prispevka na podlagi člena 3, točka 1(a)(iv), osnovne uredbe (glej v tem smislu sodbo z dne 3. julija 2018, Transtec/Komisija, T-616/15, EU:T:2018:399, točka 46). Tožba torej izpolnjuje zahteve iz člena 76(d) Poslovnika.
- 149 Poleg tega, člen 84 Poslovnika določa, da navajanje novih razlogov med postopkom ni dovoljeno, razen če ti izhajajo iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se razkrile med postopkom. V skladu s sodno prakso je treba tožbeni razlog, ki pomeni neposredno ali implicitno razširitev razloga, predhodno navedenega v tožbi, in je z njim v tesni zvezi, razglasiti za dopusten. Enako velja za očitke, ki se uveljavlja v podporo tožbenemu razlogu (sodba z dne 19. marca 2013, In 't Veld/Komisija, T-301/10, EU:T:2013:135, točka 97).
- 150 Drugi del tretjega tožbenega razloga, ki se nanaša na ugotovitve Komisije v zvezi z dohodkovno ali cenovno podporo, je bil že naveden v tožbi. Pojasnila, ki sta jih tožeči stranki navedli v repliki v odgovor na trditve iz odgovora na tožbo, pomenijo zgolj razširitev navedenega dela, za katerega je torej treba šteti, da je dopusten.
- 151 Tožeči stranki trdita, da je Komisija pojem „dohodkovna ali cenovna podpora“ v smislu člena 3, točka 1(b), osnovne uredbe razlagala preširoko, s čimer je kršila sodno prakso STO. Ta pojem naj bi zajemal le neposredno poseganje vlade na trg z namenom določitve cene izdelka na določeni ravni. Ukrepi, ki na trg vplivajo zgolj posredno, kot so omejitve izvoza in sporočanje cen s strani družbe PTPN v obravnavani zadevi, naj ne bi bili zajeti z njim. Drugi ukrepi, ki jih je upoštevala Komisija, naj prav tako ne bi privedli do dohodkovne ali cenovne podpore.
- 152 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da tožeči stranki v okviru tega dela ne izpodbijata obstoja vrste ukrepov, ki jih je sprejela indonezijska vlada in jih je Komisija predstavila v točkah od 188 do 190 obrazložitve začasne uredbe, katerih ugotovitve so bile potrjene s točko 169 obrazložitve izpodbijane uredbe, ampak njihovo opredelitev kot „dohodkovna ali cenovna podpora“ v smislu člena 3, točka 1(b), osnovne uredbe.

- 153 Ker ta besedna zveza v osnovni uredbi ni opredeljena, jo je treba v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 98 zgoraj, razložiti glede na njen običajen pomen v vsakdanjem jeziku, ob upoštevanju konteksta, v katerem se uporablja, in ciljev, ki jim sledi ureditev, katere del je.
- 154 Cilj člena 3 osnovne uredbe je opredeliti pojem „subvencija“, ki bi utemeljevala uvedbo izravnalne dajatve. Natančneje, člen 3, točka 1, navedene uredbe v točki (a) določa, da se za subvencijo šteje, da obstaja, če gre za „finančni prispevek“ „ali“ za „kakršno koli obliko dohodkovne ali cenovne podpore v smislu člena XVI GATT iz leta 1994“. Iz tega izhaja, da je cilj člena 3, točka 1(b), osnovne uredbe določiti obliko subvencije, alternativno tisti iz točke (a), na kar jasno kaže uporaba prirednega ločnega veznika „ali“, s čimer se razširi obseg te določbe.
- 155 Ta določba se uporablja v okviru ugotavljanja obstoja subvencije in za svojo razlago izrecno napotuje na člen XVI GATT, iz česar izhaja namen zakonodajalca Unije, da omeji svoj manevrski prostor pri uporabi pravil GATT in STO (glej v tem smislu sodbo z dne 16. julija 2015, Komisija/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, točki 40 in 41 ter navedena sodna praksa). Ta člen se nanaša na „vse subvencije, vključno s kakršno koli obliko dohodkovne ali cenovne podpore, ki se uporablja neposredno ali posredno za povečanje izvoza katerega koli izdelka z ozemlja [države članice STO] ali zmanjšanje uvoza katerega koli izdelka na njeno ozemlje“. Iz tega izhaja, da je „dohodkovna ali cenovna podpora“ v smislu te določbe oblika subvencije ter da se ta določba osredotoča na učinke te subvencije na izvoz in uvoz.
- 156 Izraz „podpora“ glede na njegov običajen pomen v vsakdanjem jeziku pomeni „pomoč“, „oporo“, „kritje“, „olajševanje“ ali „spodbudo nečemu“, „podpirati“ pa pomeni „vzdrževati, nositi, prenašati“ ali „pomagati, nuditi oporo, spodbujati, dati naslon“. Iz besedila člena 3, točka 1(b), osnovne uredbe in člena XVI GATT izhaja, da ima lahko to dejanje „kakršno koli obliko“, kar je formulacija, ki pušča odprte „videz“, „izgled“, „konfiguracijo“ oziroma „obliko ali način delovanja ali poteka“. Torej je treba izraz „dohodkovna ali cenovna podpora“ razlagati tako, da vključuje kakršno koli dejanje vlade, s katerim se neposredno ali posredno ohranja stabilnost dohodkov ali cen oziroma se povzroči njihovo zvišanje. To, da je v členu 3, točka 1(b), osnovne uredbe napoteno na člen XVI GATT, pomeni, da se upoštevajo tudi učinki tega dejanja na izvoz in uvoz.
- 157 V obravnavani zadevi je Komisija, da bi dokazala obstoj dohodkovne ali cenovne podpore, v začasni uredbi, katere ugotovitve so potrjene v točki 169 obrazložitve izpodbijane uredbe, ugotovila, da je indonezijska vlada z vrsto ukrepov – ki so zajemali sistem omejitev izvoza CPO, *de facto* določitev cen CPO na domačem trgu na umetno nizki ravni in neposredne subvencije za proizvajalce CPO kot spodbudo za ravnanje v skladu s cilji vlade – obravnavanih v širšem okviru spodbujanja razvoja industrije biodizla – zlasti s predpisovanji obvezne mešanice in ustanovitvijo sklada za nasade oljnih palm v korist proizvajalcev biodizla – imela namen poseči na trg, da bi zagotovila točno določen rezultat, to je, da so imeli proizvajalci biodizla na voljo umetno nizke cene za oskrbo s CPO, torej surovino, ki predstavlja približno 90 % njihovih proizvodnih stroškov.
- 158 Komisija je v točki 191 obrazložitve začasne uredbe ugotovila, da so ti ukrepi vlade Indonezije prispevali k dohodku proizvajalcev biodizla s tem, da so jim omogočili dostop do njihove glavne surovine in glavnega elementa stroškov po ceni, ki je nižja od svetovne tržne cene, kar se je nato pretvorilo v umetno višje dobičke, ki so izhajali predvsem iz izvoza na tretje trge. Komisija je ugotovila tudi velik porast izvoza biodizla v letu 2018, kot je to razvidno iz preglednice 2, povzete v točki 192 obrazložitve začasne uredbe. Ta analiza je bila v celoti potrjena z izpodbijano uredbo (glej točko 169 obrazložitve izpodbijane uredbe).

- 159 Iz teh ugotovitev izhaja, da Komisija ob upoštevanju navedenega v točkah od 154 do 156 zgoraj ni kršila člena 3, točka 1(b), osnovne uredbe in ni storila očitne napake pri presoji, ker je ugotovila, da je mogoče ukrepe, ki jih je uveljavila indonezijska vlada, opredeliti kot dohodkovno ali cenovno podporo v korist proizvajalcev biodizla.
- 160 Brez poseganja v sodno prakso, navedeno v točkah 46 in 47 zgoraj, te ugotovitve ni mogoče omajati s preudarki iz poročila posebne skupine STO, naslovljenega „Kitajska – Izravnalne in protidampinške dajatve na zrnato usmerjeno ploščato valjano elektropločevino iz ZDA“, sprejetega 15. junija 2012 (WT/DS 414/R), na katere sta se sklicevali tožeči stranki. V tej zadevi je posebna skupina menila, da besedna zveza „kakršna koli oblika [...] cenovne podpore“ iz člena 1.1(a)(2) Sporazuma SIU nima dovolj širokega obsega, da bi zajemala sporazume o samoomejitvi, s katerimi je bil omejen uvoz jekla v ZDA in ki bi lahko imeli sekundarni naključno izrazit učinek na cene. Ta spor se torej ni nanašal na vrsto po naravi enakih ukrepov z istim ciljem, kot so se preučevali v izpodbijani uredbi, zlasti na posebne omejitve izvoza in *de facto* določitev cen prek podjetja v 100-odstotni lasti indonezijske vlade.
- 161 Drugi del tretjega tožbenega razloga je treba zato zavrnilo.

Tretji del tretjega tožbenega razloga: kršitev člena 3, točka 2, in člena 6(d) osnovne uredbe ter očitna napaka pri presoji, ker je Komisija ugotovila, da je bila indonezijskim proizvajalcem dodeljena ugodnost

- 162 Tožeči stranki v okviru tretjega dela tretjega tožbenega razloga trdita, da je Komisija s tem, da je ugotovila obstoj ugodnosti in upoštevala napačne referenčne cene za izračun navedene ugodnosti, kršila člen 3, točka 2, in člen 6(d) osnovne uredbe.
- 163 V zvezi s tem je treba opozoriti, da člen 3 osnovne uredbe določa, da se šteje, da subvencija obstaja, če obstaja „finančni prispevek“ ali „dohodkovna ali cenovna podpora“ vlade in če to prinaša „ugodnost“. Člena 6 in 7 navedene uredbe natančneje določata postopke izračuna „ugodnosti“. V zvezi s finančnim prispevkom oziroma dohodkovno ali cenovno podporo, ki ga oziroma jo predstavlja dobava blaga s strani vlade, člen 6(d) osnovne uredbe v bistvu določa, da ta dobava prinaša ugodnost, če je opravljena za plačilo, ki je nižje od primernega (glej v tem smislu sodbo z dne 10. aprila 2019, Jindal Saw in Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, točki 195 in 196).
- 164 Člen 6 navedene uredbe določa pravila za ugotavljanje, ali se ukrep glede na njegovo vrsto lahko šteje za „ugodnost za prejemnika“. V skladu s temi pravili ugodnost obstaja, če je prejemnik dejansko prejel finančni prispevek, ki mu omogoča ugodnejše pogoje od tistih, do katerih bi imel dostop na trgu. Natančneje, kar zadeva dobavo blaga, člen 6(d) osnovne uredbe določa, da se šteje, da dobava prinaša ugodnost le, „če je [...] opravljena za plačilo, ki je nižje od primernega“, „[p]rimernost plačila [pa] se določi glede na prevladujoče tržne pogoje za zadevni izdelek ali storitev v državi, kjer se dobava ali nakup opravi (vključno s ceno, kakovostjo, razpoložljivostjo, prodajnostjo, prevozom in drugimi pogoji nakupa ali prodaje)“. Iz tega besedila izhaja, da ugotovitev „ugodnosti“ vsebuje primerjavo, in ker je njen namen ocena primernosti cene, plačane v primerjavi z normalnimi tržnimi pogoji v državi, v kateri se dobava opravi, je treba pri njej upoštevati vse elemente stroškov za prejemnika, ki nastanejo s prejemom blaga, dobavljenega s strani vlade. Zato je iz te določbe razvidno, da mora metoda, ki jo je Komisija uporabila pri izračunu ugodnosti, kolikor je mogoče, odražati ugodnost, dejansko dodeljeno prejemniku (glej v tem smislu sodbo z dne 10. aprila 2019, Jindal Saw in Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, točke od 208 do 210).

- 165 V obravnavani zadevi je iz točk 170 in 171 obrazložitve izpodbijane uredbe razvidno, da je Komisija obstoj ugodnosti opredelila tako, da je kot referenčno ceno za primerjavo uporabila cene franko na ladijski krov (FOB) za CPO, ki se je izvažalo iz Indonezije v druge dele sveta, kot so bile navedene v indonezijskih statističnih podatkih o izvozu, ter da je ugodnost za prejemnika izračunala kot vsoto razlik med temi referenčnimi cenami CPO, ki so se izračunale vsak mesec v obdobju preiskave, in cenami, plačanimi za CPO, kupljeno na domačem trgu. Natančneje, v skladu s točkami od 199 do 201 obrazložitve začasne uredbe je Komisija za vsak mesec v obdobju preiskav izračunala povprečne svetovne izvozne cene FOB iz Indonezije in nato s to ceno primerjala domače cene CPO, ki so jih plačali indonezijski proizvajalci biodizla. Komisija je menila, da skupni znesek razlike predstavlja „prihranke“ indonezijskih proizvajalcev biodizla, ki kupujejo CPO na izkrivljenem indonezijskem domačem trgu, v primerjavi s ceno, ki bi jo morali plačati, če izkrivljanj indonezijskega trga ne bi bilo, ter da je ta znesek ustrezal ugodnosti, ki jo je vlada Indonezije v obdobju preiskave zagotavljala indonezijskim proizvajalcem.
- 166 Iz te obrazložitve izhaja, prvič, da trditev tožečih strank, da je Komisija kot referenčne cene napačno uporabila mednarodne cene, temelji na napačnem razumevanju začasne in izpodbijane uredbe ter jo je treba zavrnilo. Iz točke 198 obrazložitve začasne uredbe in točke 182 obrazložitve izpodbijane uredbe namreč jasno izhaja, da Komisija kot referenčne cene ni uporabila mednarodnih cen, ampak cene FOB za izvoz iz Indonezije v druge dele sveta.
- 167 Drugič, trditve, s katerimi želita tožeči stranki omajati ugotovitev Komisije, da so bile cene CPO na indonezijskem trgu izkrivljene zaradi poseganja indonezijske vlade, so bile že zavrjene v okviru prvega dela tega tožbenega razloga. Torej Komisija ni storila očitne napake pri presoji, ker je menila, da je treba za izračun ugodnosti, ki je bila prejemniku zagotovljena zaradi dobave blaga za plačilo, nižje od primerne, določiti ustrezno referenčno ceno.
- 168 Tretjič, iz točke 198 obrazložitve začasne uredbe je razvidno, da je Komisija menila, da so cene FOB za CPO, ki se je iz Indonezije izvažalo v druge dele sveta, ustrezna referenca, saj so določene v skladu z načeli prostega trga, odražajo prevladujoče tržne razmere v Indoneziji, niso izkrivljene zaradi poseganja vlade ter so zato najboljši kazalec tega, kakšna bi bila indonezijska domača cena, ki ne bi bila izkrivljena zaradi poseganja vlade Indonezije. Tožeči stranki v zvezi s to analizo trdita, da tudi če bi bile cene CPO na indonezijskem domačem trgu izkrivljene, izvozna cena FOB ni veljavna referenčna cena, saj naj bi bila tudi ta cena izkrivljena zaradi omejitev izvoza. To trditev sta na obravnavi podprli tako, da sta poudarili, da cene, ki vključuje izvozno dajatev v višini 50 USD na tono, ki se po definiciji plača le za izvoženi izdelek, ni mogoče uporabiti kot referenčno ceno za opredelitev tega, kar naj bi bila neizkrivljena cena na domačem trgu. Komisija naj bi v odgovoru na tožbo tudi sama priznala, da se razlika med domačimi cenami CPO in izvoznimi cenami CPO večinoma ujema z zneskom izvozne dajatve.
- 169 To trditev je treba zavrnilo. Najprej, dejstvo, da cena FOB za CPO, ki se je izvažalo iz Indonezije, vključuje učinke izvozne dajatve, kot je pojasnila Komisija v točkah 173 in 181 obrazložitve izpodbijane uredbe, ne pomeni nujno, da je ta cena izkrivljena. Nasprotno, ker je bila cena CPO na domačem trgu zaradi vrste ukrepov, med njimi izvoznega davka in izvozne dajatve ter določanja cen s strani družbe PTPN, nižja od primerne, se je izvozna cena CPO po plačilu izvozne dajatve ujemala – kot upravičeno poudarja Komisija – s ceno, ki so jo prodajalci ponujali za izvoz in ki so jo bili kupci pripravljeno plačati na mednarodnem trgu.
- 170 Dalje, Komisija je v točki 173 obrazložitve izpodbijane uredbe pojasnila, da je izhodišče trditev tožečih strank premisa, da domače cene CPO niso umetno nizke, ampak da so izvozne cene zaradi izvozne dajatve previsoke. Ni namreč sporno, da trditev tožečih strank temelji na

primerjavi med ceno na domačem trgu in izvozno ceno FOB. Vendar je Komisija, ne da bi storila očitno napako pri presoji, dokazala, da se je CPO proizvajalcu biodizla prodajalo po umetno nizki ceni, kar je bilo posledica sklopa ukrepov, ki jih je sprejela indonezijska vlada in med katerimi je bila izvozna dajatev le eden od sestavnih delov. Iz tega izhaja, da trditev tožečih strank temelji na napačni predpostavki.

- 171 Nazadnje, to, da je izvozna dajatev eden od ukrepov, katerih rezultat je dobavitelje CPO spodbuditi k prodaji na domačem trgu po cenah, nižjih od primernih, še ne pomeni, da indonezijska izvozna cena FOB ni ustrezna kot referenčna cena za izračun ugodnosti.
- 172 Torej Komisija ni storila očitne napake pri presoji, ker je menila, da ta cena v skladu s pravilom iz člena 6(d) osnovne uredbe in s sodno prakso, navedeno v točki 164 zgoraj, kolikor je mogoče, odraža ugodnost, dejansko dodeljeno prejemniku.
- 173 Glede na te preudarke je treba zavriniti tretji del in posledično tretji tožbeni razlog v celoti.

Četrty tožbeni razlog: Komisija naj bi storila očitno napako pri presoji in kršila člen 3, točka 1(a)(i) in točka 2, osnovne uredbe, ker je ugotovila obstoj subvencije v obliki neposrednega prenosa sredstev

- 174 Četrty tožbeni razlog temelji na treh delih, ki jih Komisija ob podpori združenja EBB izpodbija.

Prvi del četrtega tožbenega razloga: kršitev člena 3, točka 1(a)(i), osnovne uredbe in očitna napaka pri presoji, ker je Komisija plačila, ki jih je izvedel sklad za nasade oljnih palm, opredelila kot subvencije

- 175 Tožeči stranki v okviru prvega dela trdita, da plačila, ki jih je izvedel sklad za nasade oljnih palm, ne pomenijo neposrednega prenosa sredstev v obliki subvencije, ampak plačilo za nakup biodizla.
- 176 Opozoriti je treba, da člen 3, točka 1(a)(i), osnovne uredbe določa, da obstaja „finančni prispevek vlade v državi porekla ali izvoza“, kadar „vladna praksa vključuje neposreden prenos sredstev (na primer nepovratna sredstva, posojila, infuzijo lastniškega kapitala)“.
- 177 Namen člena 3 osnovne uredbe je opredeliti na eni strani pojem „subvencija“, ki bi upravičeval uvedbo izravnalne dajatve, in na drugi strani pojem „finančni prispevek“ tako, da se iz njega izključijo ukrepi vlade, ki ne spadajo v eno od kategorij, navedenih v tej določbi (glej točki 99 in 100 zgoraj).
- 178 Iz besedila člena 3, točka 1(a)(i), osnovne uredbe in zlasti iz besedne zveze „vladna praksa“ je razvidno, da mora biti neposreden prenos sredstev mogoče pripisati vladi. Ni pa v tej določbi nobenega pojasnila glede vira prenesenih sredstev. Tako je v točki 1(a)(i) tega člena v pojem „finančni prispevek“ vključena „vladna praksa“, ki zajema neposreden prenos sredstev, ne da bi bile dodane zahteve glede izvora teh sredstev. To, da vir sredstev ne vpliva na opredelitev vladne prakse kot „finančni prispevek vlade“, jasno izhaja iz predpostavke iz druge alineje člena 3, točka 1(a)(iv), ki je, da vlada zaupa ali ukaže zasebnemu organu, da opravi nekatere funkcije, kot je neposreden prenos sredstev, ne da bi bilo pojasnjeno, iz katerega vira morajo biti uporabljena sredstva. Iz teh določb izhaja, da pojem „finančni prispevek vlade“ zajema vsa denarna sredstva,

ki jih lahko vlada dejansko uporabi. Poleg tega je treba pri presoji, ali je mogoče z neposrednim prenosom sredstev utemeljiti uvedbo izravnalne dajatve, upoštevati neobstoj protidajatve ali enakovredne protidajatve s strani podjetja, ki je prejemnik prenosa.

- 179 V obravnavani zadevi je iz točk od 30 do 33 obrazložitve izpodbijane uredbe razvidno in ni sporno, da je sklad za nasade oljnih palm javni organ. Ta organ se uporablja za podporo nakupom biodizla, ki jih opravijo subjekti, ki jih imenujejo državni organi, eni od agencij, to je agenciji za upravljanje sklada (v nadaljevanju: agencija za upravljanje), pa je zaupal pobiranje dajatev na izvoz izdelkov iz palmovega olja, iz katerih se financira (točke od 41 do 43 obrazložitve začasne uredbe).
- 180 V točkah od 45 do 50 obrazložitve začasne uredbe (tudi v točki 37 obrazložitve izpodbijane uredbe) je navedeno, da je postopek, ki ga je Komisija opredelila kot „neposreden prenos sredstev“, potekal tako:
- „(45) Natančneje, člen 9(1) predsedniške uredbe št. 26/2016 določa, da ‚generalni direktor generalnega direktorata za nove obnovljive vire energije in ohranjanje energije (EBTKE) imenuje subjekt za bencin, ki izvaja postopek nabave biodizla v skladu s členom 4 v okviru financiranja s strani agencije za upravljanje [...] ob upoštevanju politike usmerjevalnega odbora agencije za upravljanje [...]‘, člen 9(8) pa določa, da ‚na podlagi odobritve ministra v skladu z odstavkom (7) generalni direktor [generalnega direktorata za nove obnovljive vire energije in varčevanje z energijo] v imenu ministra določi (a) proizvajalce biodizla, ki bodo sodelovali pri nabavi biodizla, in (b) količino biodizla, ki se dodeli vsakemu proizvajalcu biodizla‘. [...]
- (46) Proizvajalci biodizla, ki se odločijo za sodelovanje in jim je dodeljena kvota na podlagi navedene uredbe, morajo mesečno količino biodizla prodati tako imenovanemu subjektu za bencin. Vlada Indonezije je do zdaj imenovala naslednja subjekta za bencin:
- (a) PT Pertamina (v nadaljnjem besedilu: družba Pertamina), naftno in plinsko družbo v državni lasti, in
- (b) PT AKR Corporindo Tbk (v nadaljnjem besedilu: družba AKR), zasebno naftno in plinsko družbo.
- (47) Sklad [za nasade oljnih palm] predvideva poseben plačilni mehanizem, s katerim bi družba Pertamina (in za nekatere manjše količine družba AKR) proizvajalcem biodizla plačala referenčno ceno dizla (v nasprotju z dejansko ceno biodizla, ki bi bila v obdobju preiskave višja), razliko med tako referenčno ceno dizla in referenčno ceno biodizla pa bi agencija za upravljanje proizvajalcem biodizla poravnala iz sklada [za nasade oljnih palm].
- (48) Referenčni ceni dizla in biodizla določi minister za energijo in mineralne vire [...] na naslednji način:
- (a) Referenčna cena dizla temelji na cenah nafte, ki jih sporoči družba Platts Singapore [...], in proizvodnih stroških za dizel v Indoneziji.
- (b) [...] referenčna cena biodizla temelji na domači ceni [CPO], ki se ji prištejejo stroški pretvorbe [...]

- (49) Natančneje, vsak proizvajalec biodizla – vključno z vsemi proizvajalci izvozniki – družbi Pertamina (ali, odvisno od primera, družbi AKR) izda račun za količino biodizla, ki ga kupec mora uporabiti v okviru obveznosti mešanja goriv [v skladu s katero morajo gospodarski subjekti za več vrst uporabe, kot je na primer javni prevoz, kot gorivo uporabljati mešanico mineralnega dizla in biodizla, ki vsebuje vsaj 20 % biodizla], družba Pertamina (ali družba AKR) pa proizvajalcu plača referenčno ceno dizla za navedeno obdobje. [...]
- (50) Da bi prejel vračilo razlike med ceno, ki jo plačata družbi Pertamina in AKR (na podlagi referenčne cene dizla), in referenčno ceno biodizla, proizvajalec biodizla agenciji za upravljanje pošlje dodaten račun za isto količino in mu priloži seznam dokumentov. Po tem ko agencija za upravljanje prejme račun in preveri v njem navedene elemente, zadevnemu proizvajalcu biodizla plača razliko med referenčno ceno dizla (ki jo, odvisno od primera, plača družba Pertamina ali družba AKR) in referenčno ceno biodizla, določeno za navedeno obdobje.“
- 181 Na prvem mestu, tožeči stranki trdita, da je Komisija plačila, ki jih je izvedel sklad za nasade oljnih palm, napačno opredelila kot neposredni prenos sredstev v obliki subvencije, ne pa kot plačila, izvedena za prodajo biodizla družbi PT Pertamina (v nadaljevanju: družba Pertamina), saj je ta družba, ki je prav tako javni organ, sestavni del indonezijske države in vsekakor skupaj z agencijo za upravljanje sestavlja enoten gospodarski subjekt.
- 182 V zvezi s tem je treba, prvič, ugotoviti, da je iz točke 46 obrazložitve začasne uredbe razvidno, da je družba Pertamina v lasti indonezijske države. Vendar razen dejstva, da družba Pertamina in agencija za upravljanje pripadata indonezijski državi, tožeči stranki ne navajata nobenega dejanskega ali pravnega elementa v podporo svoji trditvi, da v skladu s sodno prakso, na katero se sklicujeta (sodba z dne 16. februarja 2012, Svet in Komisija/Interpipe Niko Tube in Interpipe NTRP, C-191/09 P in C-200/09 P, EU:C:2012:78, točke od 52 do 55), ta subjekta delujeta v skupini, ki jo oblikujejo pravno ločene družbe, pri čemer ta skupina tako organizira vse dejavnosti, ki jih v drugih primerih izvaja subjekt, ki je enoten tudi v pravnem smislu. Nasprotno, ni sporno, da zasebno podjetje, ki ni povezano z državo, PT AKR Corporindo Tbk (v nadaljevanju: družba AKR), opravlja enake naloge kot družba Pertamina.
- 183 Drugič, tudi če bi bila – v nasprotju z ugotovitvami Komisije iz točk 48 in 49 obrazložitve izpodbijane uredbe – družba Pertamina javni organ, gre za subjekt, ločen od sklada za nasade oljnih palm in agencije za upravljanje, pri čemer nič ne kaže na to, da je družba Pertamina delovala kot en sam in isti kupec biodizla z agencijo za upravljanje in indonezijsko vlado prek „povezanih dejanj“ več javnih organov, kot trdita tožeči stranki. Kot upravičeno poudarja Komisija, družba Pertamina ni bila agencija, ki bi ji vlada zaupala opravljanje samo nekaterih nalog, ampak naftna in plinska družba, ki je opravljala enake naloge kot družba AKR, zasebna naftna in plinska družba, kot je to razvidno iz točke 46 obrazložitve začasne uredbe in točke 55 obrazložitve izpodbijane uredbe, česar tožeči stranki ne izpodbijata. Te ugotovitve ni mogoče spremeniti s trditvijo tožečih strank na obravnavi, da naj bi iz elementov iz spisa, ki jih je predložila Komisija, izhajalo, da je družbi Pertamina in AKR imenovala indonezijska vlada za dobavo biodizla.
- 184 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da je lahko taka napaka Komisije, tudi če so trditve tožečih strank, da je bila družba Pertamina javni organ, pravilne, podlaga za razglasitev ničnosti izpodbijane uredbe le, če je mogoče zaradi nje izpodbijati njeno zakonitost, ker razveljavlja njeno

celotno analizo v zvezi z obstojem subvencije (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 25. oktobra 2011, *Transnational Company „Kazchrome“ in ENRC Marketing/Svet*, T-192/08, EU:T:2011:619, točka 119), kar v obravnavani zadevi ne drži.

- 185 Na drugem mestu, tožeči stranki navajata vrsto trditev, s katerimi želita dokazati, da je treba, če bo Splošno sodišče menilo, da družba Pertamina ni javni organ in ni enoten gospodarski subjekt z indonezijsko vlado, šteti, da ji je indonezijska vlada „zaupala“ nakup biodizla ali ji ga je „ukazala“ v smislu člena 3, točka 1(a)(iv), osnovne uredbe.
- 186 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da Komisija kot „neposreden prenos sredstev“ ni obravnavala tega, da je družba Pertamina kot plačilo za nakup biodizla plačala referenčno ceno, ampak to, da je agencija za upravljanje, ki je javni organ, izplačala razliko med referenčno ceno dizla in referenčno ceno biodizla, določeno za zadevno obdobje za zadevnega proizvajalca biodizla. Zato se člen 3, točka 1(a)(iv), osnovne uredbe, ki se nanaša na ravnanje zasebnih organov (glej točko 96 zgoraj), ne uporablja.
- 187 Na tretjem mestu, tožeči stranki trdita, da je obstajalo pogodbeno razmerje med njima in skladom za nasade oljnih palm, na podlagi katerega je bilo plačilo zadnjenavedenega pogojeno z dobavo biodizla družbi Pertamina. Šlo naj bi za nakup, za katerega ni nujno, da subjekt, ki blago plača, pridobi tudi posest nad njim.
- 188 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Komisija v točki 38 obrazložitve izpodbijane uredbe ugotovila, da „izplačil sklada [za nasade oljnih palm] v korist proizvajalcev biodizla ni mogoče opredeliti kot plačil[a] na podlagi pogodbe o nakupu med vlado Indonezije in proizvajalci biodizla, ampak pomenijo neposreden prenos sredstev“.
- 189 Iz dejanskih okoliščin obravnavane zadeve, kot so bile predstavljene v točkah od 45 do 50 obrazložitve začasne uredbe in točki 37 obrazložitve izpodbijane uredbe (glej točko 180 zgoraj) ter jih tožeči stranki ne izpodbijata, je razvidno, da agencija za upravljanje v okviru sistema, izoblikovanega s predsedniško uredbo št. 26/2016, ni neposredno posegala v transakcijo med proizvajalci biodizla ter družbama Pertamina in AKR. Generalni direktor generalnega direktorata za nove obnovljive vire energije in varčevanje z energijo je bil namreč tisti, ki je določil, prvič, subjekte, ki jim je bil zaupan nakup biodizla (ob upoštevanju politike usmerjevalnega odbora agencije za upravljanje), ter drugič, v imenu ministra proizvajalce biodizla, ki so sodelovali pri javnih naročilih, in količino biodizla, ki se dodeli vsakemu proizvajalcu. Referenčni ceni dizla in biodizla je določil minister za energijo in mineralne vire. Nato je vsak proizvajalec družbi Pertamina ali AKR izdal račun za količino biodizla, ki sta jo ti podjetji morali uporabiti v okviru obveznosti mešanja goriv, zadnjenavedeni pa sta proizvajalcu plačali referenčno ceno dizla. Proizvajalci biodizla so šele po zaključku te transakcije agenciji za upravljanje poslali dodaten račun za isto količino biodizla, da bi prejeli plačilo razlike med referenčno ceno dizla in referenčno ceno biodizla, ki so mu priložili kopijo sklepa generalnega direktorata za nove obnovljive vire energije in varčevanje z energijo, ki potrjuje, da so pooblaščen za sodelovanje na trgih biodizla, in navaja zadevne dodeljene količine biodizla, kopijo pogodbe o nabavi biodizla, sklenjene z družbo Pertamina ali AKR, potrdilo, ki sta ga podpisali družba Pertamina ali AKR in zadevni proizvajalec biodizla in žigosala vlada Indonezije ter ki vsebuje informacije o kraju dobave, količini in vrsti biodizla ter stroških prevoza, ter kopijo sporazuma med agencijo za upravljanje in zadevnim proizvajalcem biodizla.

- 190 Poleg tega, Komisija je v točkah 67 in 69 obrazložitve izpodbijane uredbe še menila – česar tožeči stranki prav tako nista izpodbijali – da referenčna cena za biodizel, plačana neodvisnim dobaviteljem, ni izražala ponudbe in povpraševanja v običajnih tržnih razmerah brez poseganja države ter da je bil znesek stroškov pretvorbe, ki ga je vlada Indonezije izračunala na podlagi formule za izračun referenčne cene za biodizel, previsok. Komisija je iz tega položaja v točki 68 izpodbijane uredbe izpeljala, da bi bile brez teh plačil cene biodizla v Indoneziji nižje. Izplačil agencije za upravljanje proizvajalcem biodizla – ker so izračunane na podlagi referenčne cene biodizla, ki ne izhaja iz običajnih tržnih razmer – ni mogoče obravnavati kot cenovno dopolnilo, ki bi ga imeli proizvajalci pravico prejemati kot plačilo za svojo dobavo družbi Pertamina ali AKR.
- 191 Na podlagi teh dejstev je Komisija, ne da bi storila očitno napako pri presoji – ob upoštevanju široke diskrecijske pravice, ki ji je priznana pri ugotavljanju obstoja finančnega prispevka v smislu člena 3, točka 1, osnovne uredbe, in v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 95 zgoraj – v točki 37 izpodbijane uredbe menila, da sredstva, ki jih je izplačeval sklad za nasade oljnih palm, „ni[so bila] del pogodbe o plačilu (kot je nakup biodizla s strani vlade po določeni ceni)“. Iz predstavitve dejanskega stanja namreč ni razvidno, da bi sklad za nasade oljnih palm posegal v transakcijo med proizvajalci biodizla in „subjektoma za bencin“, torej družbama Pertamina in AKR, niti da bi navedeni sklad prejemal kakršno koli protidajatev za plačila, ki jih je izvajal. Torej na podlagi narave transakcije ni mogoče ugotoviti, da so bila plačila, ki jih je izvajal navedeni sklad, del sheme vzajemnih obveznosti.
- 192 V teh okoliščinah je trditev tožečih strank, da je treba pojem pogojne subvencije razlagati ozko, brezpredmetna.
- 193 Prvi del četrtega tožbenega razloga je treba zato v celoti zavrnil.

Drugi del četrtega tožbenega razloga: kršitev člena 3, točka 2, osnovne uredbe in očitna napaka pri presoji, ki naj bi ju storila Komisija, ker je ugotovila obstoj ugodnosti

- 194 Tožeči stranki v okviru drugega dela izpodbijata ugotovitev Komisije, da plačila, ki jih je izplačal sklad za nasade oljnih palm, pomenijo ugodnost.
- 195 V okviru prvega očitka tožeči stranki trdita, da se je Komisija oprla na očitno napačen scenarij na podlagi nasprotnih dejstev, ker je ugotovila, da proizvajalci biodizla, če ne bi bilo sklada za nasade oljnih palm in njegovih izplačil, svojega izdelka ne bi mogli prodajati na indonezijskem trgu in bi bile cene biodizla nižje. Sklad za nasade oljnih palm in obveznost mešanja naj bi bili ločeni pravni orodji z različnima ciljema. Če ne bi bilo prvega, bi druga kljub temu obstajala, pripravljavca mešanic pa bi morala za izpolnitev obveznosti mešanja goriv kupovati biodizel.
- 196 Kot je bilo opozorjeno v točki 163 zgoraj, se v skladu s členom 3 osnovne uredbe šteje, da subvencija obstaja, če obstaja „finančni prispevek“ vlade in če to prinaša „ugodnost“. Člena 6 in 7 navedene uredbe natančneje določata postopke izračuna „ugodnosti“. V skladu s sodno prakso je ugodnost prejemniku dodeljena, če je ta v ugodnejšem položaju, kot bi bil, če sheme subvencij ne bi bilo. Poleg tega iz člena 3, točki 1 in 2, osnovne uredbe izhaja, da se za subvencijo šteje, da za proizvajalca izvoznika obstaja, le če finančni prispevek vlade dejansko prinaša ugodnost temu proizvajalcu izvozniku (glej v tem smislu sodbo z dne 10. aprila 2019, Jindal Saw in Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, točki 195 in 210).

- 197 Komisija je v obravnavani zadevi v točki 65 obrazložitve izpodbijane uredbe menila, da pravilen scenarij na podlagi nasprotnih dejstev ni bil tisti, v katerem bi pripravljavca mešanic ob neobstoju sklada za nasade oljnih palm plačevala referenčno ceno biodizla. Po njenem mnenju brez obveznosti mešanja goriv, brez sklada za nasade oljnih palm in brez njegovih plačil pripravljavca mešanic ne bi imela nobenega interesa za nakup biodizla, proizvajalci biodizla pa ne bi prejeli dodatka v višini razlike med referenčno ceno dizla in referenčno ceno biodizla, ki ga je določila indonezijska vlada. Kot je navedeno v točki 190 zgoraj, je Komisija še menila, da je bila referenčna cena za biodizel, ki se je plačevala neodvisnim dobaviteljem, previsoka.
- 198 Iz začasne uredbe je razvidno, da je bila obveznost mešanja goriv uvedena z uredbo ministrstva za energijo in mineralne vire št. 12/2015 (točka 189 obrazložitve). Prav tako leta 2015 je bil s predsedniško uredbo št. 61/2015 ustanovljen sklad za subvencioniranje biodizla, ki je del sklada za nasade oljnih palm (točka 40 obrazložitve), agenciji za upravljanje pa je bila zaupana naloga pobiranja dajatev na izvoz izdelkov iz palmovega olja, iz katerih se je financiral sklad za nasade oljnih palm (točki 41 in 42 obrazložitve). Z isto določbo (člen 1(4) predsedniške uredbe št. 61/2015) je vlada Indonezije agenciji za upravljanje podelila pravico do uporabe izvoznih dajatev in izvoznih davkov na CPO in njegove derivate ter naložila obveznost nabave in uporabe biodizla (točka 60 obrazložitve). Sredstva za plačilo razlike med referenčno ceno dizla in biodizla proizvajalcem biodizla so bila zagotovljena iz sredstev, ki so bila tako dodeljena agenciji za upravljanje.
- 199 Iz tega je razvidno, da je bilo izpolnjevanje obveznosti mešanja goriv v sistemu, ki ga je izoblikovala indonezijska vlada, odvisno od financiranja s strani agencije za upravljanje. Gre za kompleksen program, ki ga je vzpostavila indonezijska vlada, da bi podprla nakupe biodizla s strani subjektov, ki so jih imenovali državni organi, kot to izhaja iz predsedniških uredb št. 24/2016 in 26/2016 (točka 44 obrazložitve začasne uredbe). Scenarij obstoja obveznosti mešanja goriv brez financiranja, ki ga zagotavlja agencija za upravljanje, je tako povsem hipotetičen, zato Komisiji ni mogoče očitati, da se pri analizi ni oprla nanj.
- 200 Torej Komisija ni storila očitne napake pri presoji v smislu sodne prakse, navedene v točkah 24 in 25 zgoraj, ki se uporablja tudi za opredelitev obstoja ugodnosti, zagotovljene prejemniku subvencije, ker je menila, da je navedeni program zaključena celota, ter je v točki 71 obrazložitve izpodbijane uredbe ugotovila, da so proizvajalci biodizla zaradi njegovega obstoja v boljšem položaju, kot bi bili sicer, in z njim pridobijo ugodnost.
- 201 Poleg tega tožeči stranki nista izpodbijali ugotovitve Komisije, da je bil v tem programu znesek stroškov pretvorbe na podlagi formule, uporabljene za izračun referenčne cene za biodizel, previsok (točka 197 zgoraj). Kot torej upravičeno poudarja Komisija, referenčna cena biodizla, ki jo je pri določanju zneska svojih izplačil proizvajalcem biodizla upoštevala agencija za upravljanje, ne izraža tega, kakšna bi bila cena v tržnih razmerah. Komisija je lahko, ne da bi storila očitno napako pri presoji, iz tega izpeljala, da so bili zaradi tega finančnega prispevka vlade njegovi prejemniki v boljšem položaju, kot bi bili brez njega, in sicer tudi po scenariju na podlagi nasprotnih dejstev, ki ga predlagata tožeči stranki.
- 202 Zato je treba prvi očitek tožečih strank zavrniti.

- 203 V okviru drugega očitka tožeči stranki trdita, da je bila ugodnost, tudi če je bila dodeljena, v celoti prenesena na pripravljavca mešanic, družbi Pertamina in AKR. Tožeči stranki navajata, da naj bi bil program sklada za nasade oljnih palm izoblikovan za podporo pripravljavcema mešanic pri nakupih biodizla in za zagotovitev, da bosta za ta izdelek plačala nižjo ceno od referenčne cene na trgu, ne pa zaradi postavljanja proizvajalcev biodizla v boljši položaj.
- 204 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da so bile trditve, s katerimi sta tožeči stranki izpodbijali obstoj finančnega prispevka, s katerim sta pridobili ugodnost, zavrjene (točke od 181 do 192 in od 195 do 201 zgoraj). Prav tako ni sporno, da je zadevna plačila, ki so se ujemala z razliko med referenčno ceno dizla in biodizla, izplačevala agencija za upravljanje proizvajalcem biodizla, med njimi tožečima strankama. Ti nista predložili zadostnih dokazov, iz katerih bi bilo razvidno, da je bil del teh zneskov ali ugodnosti zaradi njihovega plačila prenesen na družbi AKR in Pertamina. Taki dokazi pa so nujni, zato da se dokaže, da je institucija Unije storila tako očitno napako pri presoji, ki upravičuje razglasitev ničnosti akta (glej v tem smislu sodbo z dne 11. septembra 2014, *Gold East Paper in Gold Huasheng Paper/Svet*, T-444/11, EU:T:2014:773, točka 62). Dejstvo, da je bil program, ki ga je vzpostavila indonezijska vlada, lahko ugoden tudi za družbi AKR in Pertamina, še ne pomeni, da je bila ugodnost, dodeljena prejemnikom, prenesena na ti podjetji. Poleg tega tudi ob predpostavki, da so pripravljavcema mešanic koristili ugodni pogoji za nakup biodizla, ker sta ga kupovala po referenčni ceni dizla, ne pa po referenčni ceni biodizla, zaradi te okoliščine še ni izključeno, da so v okviru istega programa proizvajalci biodizla pridobili še eno ugodnost kot posledico izplačil agencije za upravljanje.
- 205 Glede na navedeno je treba zavrniti drugi očitek in posledično tudi drugi del četrtega tožbenega razloga v celoti.
- 206 Ker so bile vse trditve, predstavljene v okviru četrtega tožbenega razloga, zavrjene, je treba ta tožbeni razlog zavrniti.

Peti tožbeni razlog: kršitev člena 7 osnovne uredbe in očitna napaka pri presoji, ki naj bi ju storila Komisija pri izračunu zneska ugodnosti v okviru programa sklada za nasade oljnih palm

- 207 Trditve tožečih strank v okviru petega tožbenega razloga je mogoče razdeliti na dva očitka. Prvi očitek se nanaša na očitno napako pri presoji, ki naj bi jo Komisija storila pri izračunu zneska ugodnosti, dodeljene s programom sklada za nasade oljnih palm, pri čemer od zneska subvencije ni odštela izvoznih dajatev, izplačanih skladu za nasade oljnih palm, in stroškov prevoza. Drugi očitek se nanaša na očitno napako pri presoji, ki naj bi jo Komisija storila pri istem izračunu, ker je plačila sklada za nasade oljnih palm dodelila za celoten promet biodizla.
- 208 Komisija ob podpori združenja EBB ta tožbeni razlog izpodbija.

Neodbitek izvoznih dajatev in stroškov prevoza od zneska subvencije

209 Člen 7(1) osnovne uredbe določa:

„[...] Pri določitvi [...] zneska [subvencij, proti katerim se lahko uvedejo izravnalni ukrepi,] se od celotne subvencije lahko odštejejo naslednji elementi:

- (a) kakršna koli pristojbina za vlogo ali drugi stroški, ki so potrebni za izpolnitev pogojev za subvencijo ali za pridobitev subvencije;
- (b) izvozni davki, carine ali druge dajatve, ki se zaračunajo pri izvozu izdelka v Unijo, ki so posebej namenjeni izravnavi subvencije.

Kadar zainteresirana stran zaprosi za takšen odbitek, mora dokazati, da je njena prošnja upravičena.“

210 Uvodoma je treba poudariti, da je iz besedila člena 7(1) osnovne uredbe in zlasti formulacije „se lahko odštejejo“ jasno razvidno, da ima Komisija – v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 24 zgoraj – široko diskrecijsko pravico pri uporabi te določbe. Pogoj za odbitek teh elementov od zneska subvencije, proti kateri se lahko uvedejo izravnalni ukrepi, je, da zainteresirana stran dokaže, da je njena prošnja za odbitek upravičena. Ko je ta dokaz predložen, mora Komisija izvesti odbitek, za katerega je zaproseno.

211 Na prvem mestu, tožeči stranki trdita, da bi morala Komisija od zneska subvencije, proti kateri se lahko uvedejo izravnalni ukrepi, odbiti izvozne dajatve, izplačane skladu za nasade oljnih palm, saj se te dajatve po naravi razlikujejo od običajnih davkov in so povezane z industrijo biodizla kot del njene vrednostne verige.

212 Ugotoviti je treba, da tožeči stranki nista predložila nobenega dokaza, ki bi ga morali predložiti v skladu z dokaznim bremenom, ki ga nosita na podlagi člena 7(1), zadnji pododstavek, osnovne uredbe in sodne prakse, navedene v točki 204 zgoraj, ter s katerim bi bilo mogoče dokazati, da so bile zadevne izvozne dajatve posebej namenjene izravnavi subvencije. Nasprotno, iz točke 89 obrazložitvečasne uredbe je jasno razvidno – česar tožeči stranki ne izpodbijata – da se izvozna dajatev ne nanaša samo na biodizel, ampak tudi na „surovo palmove olje in izdelke na koncu proizvodne verige“, med njimi na biodizel. Tožeči stranki nista pojasnili, kako naj bi bila izvozna dajatev, ki se nanaša na več izdelkov, posebej namenjena izravnavi subvencije, do katere je upravičen eden od teh izdelkov. Poleg tega dejstvo, da se s temi dajatvami financira sklad za nasade oljnih palm in da vstopijo v vrednostno verigo biodizla, še ne zadostuje kot dokaz, da so bile posebej namenjene izravnavi subvencije ter da je zato Komisija napačno razlagala obseg člena 7(1)(a) osnovne uredbe ali da njena analiza vsebuje očitno napako.

213 Zato je treba to trditev tožečih strank zavrniti.

214 Na drugem mestu, tožeči stranki trdita, da so bili stroški prevoza potrebni – v smislu člena 7(1)(a) osnovne uredbe – za dostavo biodizla in s tem prejem izplačila sklada za nasade oljnih palm, zato bi jih bilo treba odšteti od zneska subvencije, proti kateri se lahko uvedejo izravnalni ukrepi. Komisija naj bi se neupravičeno oprla na svoje obvestilo o izračunu zneska subvencij v okviru protisubvencijskih preiskav (UL 1998, C 394, str. 6, v nadaljevanju: smernice za izračun zneska subvencij), ki so nezavezujoč dokument, na podlagi katerega ni odbila stroškov prevoza kot neobveznih stroškov, ki so jih plačala zasebna podjetja.

- 215 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da so smernice instrument za to, da bi se v skladu z hierarhično višjimi pravnimi pravili določila merila, ki jih namerava Komisija uporabiti pri izvrševanju diskrecijske pravice pri izračunu subvencij, proti katerim se lahko uvedejo izravnalni ukrepi (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 15. marca 2006, *Daiichi Pharmaceutical/Komisija*, T-26/02, EU:T:2006:75, točka 49). Iz tega izhaja, da se Komisija, če sprejme smernice, ne sme oddaljiti od hierarhično višjega besedila, v zvezi s katerim določa merila za uporabo.
- 216 Poleg tega, v skladu s sodno prakso se zadevna institucija s tem, da sprejme pravila ravnanja, ki imajo učinke tudi navzven, kot je to v primeru smernic, ki se nanašajo na gospodarske subjekte, in z njihovo objavo razglasi, da jih bo v bodoče uporabljala v primerih, na katere se nanašajo, sama omejuje pri izvrševanju svoje diskrecijske pravice in od teh pravil ne more odstopiti, ne da bi bili njeni sklepi, glede na okoliščine primera, razglašeni za nične na podlagi kršitve splošnih pravnih načel, kot sta enako obravnavanje in varstvo legitimnih pričakovanj. Zato ni mogoče izključiti, da imajo lahko taka pravila ravnanja, ki so splošno veljavna, pod nekaterimi pogoji in glede na svojo vsebino pravne učinke (glej po analogiji sodbo z dne 28. junija 2005, *Dansk Rørindustri in drugi/Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, EU:C:2005:408, točki 210 in 211).
- 217 Smernice za izračun zneska subvencij pod naslovom „G. Elementi, ki se lahko odbijejo od zneska subvencije“, določajo, da se „običajno lahko odbijejo samo pristojbine ali stroški, ki se v obdobju preiskave plačajo neposredno vladi“, da „je treba dokazati, da je tako plačilo obvezno za pridobitev subvencije“ in da „se plačila zasebnim stranem, kot so odvetniki ali računovodje, ki so nastala z oddajo vloge za subvencije, ne odbijejo“.
- 218 Ta pojasnila so skladna s hierarhično višjim besedilom, ki naj bi ga dodatno pojasnjevala. Prvič, pojasnilo, da je treba dokazati, da so odbitni stroški „obvezni za pridobitev subvencije“, je skladno s pogojem iz člena 7(1)(a) osnovne uredbe, to je, da morajo biti odbitni stroški „potrebni“ za pridobitev subvencije. Drugič, pojasnilo, da se „običajno lahko odbijejo samo pristojbine ali stroški, ki se v obdobju preiskave plačajo neposredno vladi“, je prav tako skladno s to določbo. Komisija ob upoštevanju široke diskrecijske pravice, ki jo ima na tem področju v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 24 zgoraj, v nasprotju s trditvijo tožečih strank ni neupravičeno omejila odbitnih pristojbin in stroškov, ker je s smernicami pojasnila, da so „pristojbin[e] za vlogo ali drugi stroški, ki so potrebni za izpolnitev pogojev za subvencijo“, iz člena 7(1)(a) osnovne uredbe tisti pristojbine in stroški, „ki se v obdobju preiskave plačajo neposredno vladi“.
- 219 Torej je Komisija v točkah od 87 do 92 obrazložitve izpodbijane uredbe v zvezi s prošnjo za odbitek stroškov prevoza upravičeno uporabila smernice za izračun zneska subvencij.
- 220 Prvič, v obravnavani zadevi tožeči stranki namreč ne trdita, da so bili stroški prevoza za dobavo biodizla plačani neposredno indonezijski vladi v obdobju preiskave. Drugič, njune trditve, da so se izplačila sklada za nasade oljnih palm pogojevala z dobavo biodizla in da so bili torej z njimi povezani stroški prevoza „potrebni za izpolnitev pogojev za subvencijo“ v smislu člena 7(1)(a) osnovne uredbe, ni mogoče sprejeti. Ti stroški so bili namreč povezani izključno z izpolnitvijo prodajne pogodbe med tožečima strankama ter družbo Pertamina ali AKR. Dejstvo, da so morali proizvajalci biodizla, da so od agencije za upravljanje prejeli ta izplačila, svojemu računu priložiti vrsto dokazil, vključno z informacijami o kraju dobave, količini in vrsti dobavljenega biodizla ter znesku stroškov za prevoz, še ne pomeni, da so bili ti stroški „obvezni za pridobitev subvencije“ v smislu smernic za izračun zneska subvencij, zato se ta ugotovitev ne spremeni.
- 221 Te trditve je treba zato zavriniti.

Dodelitev zneska subvencije za celoten promet biodizla

- 222 Člen 7(2) osnovne uredbe določa, da se, „[k]adar se subvencija ne dodeli z navedbo izdelanih, proizvedenih, izvoženih ali prevažanih količin, [...] znesek subvencije, proti kateri se lahko uvedejo izravnalni ukrepi, določi z dodelitvijo vrednosti celotne subvencije, kakor je primerno, za raven proizvodnje, prodaje ali izvoza zadevnih izdelkov med obdobjem preiskave o subvencioniranju.“
- 223 Iz določb pod naslovom „(b) Ustrezen imenovalec za dodelitev zneska subvencije“, ki je uvrščen pod naslov „F. Obdobje preiskave za izračun subvencije: pripis v primerjavi z dodelitvijo“ smernic za izračun zneska subvencij, izhaja, da je treba „[p]ri neizvoznih subvencijah kot imenovalec običajno uporabiti celotno prodajo (domačo in izvozno), saj se take subvencije dodelijo tako za domačo prodajo kot za izvoz“.
- 224 V obravnavani zadevi je Komisija v točki 81 obrazložitve začasne uredbe, ki je bila potrjena v točki 100 obrazložitve izpodbijane uredbe, zneske subvencij dodelila glede na skupni prihodek od prodaje biodizla proizvajalcev izvoznikov v obdobju preiskave, pri čemer je ta skupni prihodek vključeval domačo prodajo in izvoz.
- 225 Tožeči stranki trdita, da je Komisija storila očitno napako, ker je znesek izplačil, prejetih od sklada za nasade oljnih palm, dodelila za celoten promet od njune prodaje biodizla. Po njenem mnenju bi bilo treba te zneske dodeliti samo za prodajo biodizla na indonezijskem domačem trgu, saj naj bi se izplačila sklada za nasade oljnih palm prejela za to prodajo.
- 226 Vendar, prvič, ker se subvencije niso dodelile z navedbo izdelanih, proizvedenih, izvoženih ali prevažanih količin, je Komisija s tem, da je zneske subvencij dodelila za celoten promet, ustvarjen s prodajo zadevnega izdelka, to je biodizla, v obdobju preiskave, ravnala v skladu s členom 7(2) osnovne uredbe. Drugič – in ker v obravnavani zadevi zadevne subvencije niso izvozne subvencije – je Komisija ravnala v skladu s smernicami za izračun zneska subvencij, ker je kot imenovalec uporabila celotno (domačo in izvozno) prodajo tega izdelka. Kot upravičeno poudarja Komisija, učinki izplačil sklada za nasade oljnih palm niso bili omejeni na indonezijski domači trg, ampak so pomenili podporo proizvajalcem biodizla, ki so lahko zaradi njih pridobili ugodnost tudi za izvozno prodajo. S trditvijo, ki sta jo tožeči stranki navedli v svojih pisanjih in na obravnavi, to je, da bi bilo treba ugodnost, če naj se uporabi načelo, po katerem je denar zamenljivo blago, dodeliti za celotno prodajo, te ugotovitve ni mogoče spremeniti, ampak jo je mogoče z njo prej potrditi. Taka trditev namreč pomeni sprejetje tega, da bi bilo treba dodelitev opraviti na širši podlagi, kot je samo prodaja biodizla na domačem trgu.
- 227 Iz tega sledi, da je pristop, v okviru katerega se upošteva celoten promet iz prodaje biodizla, ustrezen in torej ni očitno napačen.
- 228 Poleg tega, tožeči stranki še trdita, da je Komisija, ker v izpodbijani uredbi ni odgovorila na njuno trditev, da bi bilo treba znesek subvencij dodeliti za celoten promet, kršila obveznost obrazložitve.
- 229 V skladu z ustaljeno sodno prakso Komisija ni dolžna podati stališča do vseh trditev, ki so jih pred njo navajale zadevne osebe, temveč zadošča, da navede dejstva in pravne ugotovitve, ki so bistveni za odločbo (sodba z dne 6. marca 2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale in Land Nordrhein-Westfalen/Komisija, T-228/99 in T-233/99, EU:T:2003:57, točka 280). Komisiji tako v obrazložitvi začasne ali dokončne uredbe ni treba odgovoriti na vse dejanske in pravne navedbe zadevnih strank med upravnim postopkom (glej po analogiji sodbo z dne 25. oktobra 2011,

Transnational Company „Kazchrome“ in ENRC Marketing/Svet, T-192/08, EU:T:2011:619, točka 256 in navedena sodna praksa). Poleg tega Komisija v uredbi o uvedbi dokončne izravnalne dajatve ni dolžna posebej obrazložiti, zakaj ni upoštevala različnih trditev, ki so jih stranke navedle v upravnem postopku. Dovolj je, da uredba vsebuje jasno utemeljitev glavnih elementov njene analize, če se lahko s tako utemeljitvijo pojasnijo razlogi, zaradi katerih je Komisija zavrnila ustrezne trditve, ki so jih v zvezi s tem navedle stranke v upravnem postopku (glej po analogiji sodbo z dne 1. junija 2017, Changmao Biochemical Engineering/Svet, T-442/12, EU:T:2017:372, točka 90).

- 230 Če pa v protisubvencijski zadevi zadevne osebe v upravnem postopku vztrajajo pri pridobitvi odgovorov ali pojasnil v zvezi z bistvenimi pravili izračuna, ki so ga opravile institucije, je treba šteti, da morajo te še toliko bolj obrazložiti svojo odločitev, da lahko zadevne osebe razumejo tako izvedene izračune (glej po analogiji sodbo z dne 11. julija 2017, Viraj Profiles/Svet, T-67/14, neobjavljena, EU:T:2017:481, točka 127). Poleg tega mora biti obrazložitev akta njegov sestavni del in ne more, razen izjemoma, izhajati iz pisnih ali ustnih pojasnil, podanih naknadno, ko je akt že predmet postopka pred sodiščem Unije (sodba z dne 1. junija 2017, Changmao Biochemical Engineering/Svet, T-442/12, EU:T:2017:372, točka 91).
- 231 V obravnavani zadevi ni sporno, da je ena od tožečih strank v upravnem postopku podredno trdila, da bi bilo treba znesek subvencije dodeliti za njen celoten promet, ki bi vključeval tako biodizel kot tudi druge izdelke, in da v izpodbijani uredbi ni izrecno odgovorjeno na to trditev. Vendar je iz besedila točke 81 obrazložitve začasne uredbe, katere analiza je bila potrjena z izpodbijano uredbo, jasno razvidno, da je bila dodelitev izvedena v skladu s členom 7(2) osnovne uredbe, ki določa dodelitev vrednosti celotne subvencije za raven proizvodnje, prodaje ali izvoza „zadevnih izdelkov“, pri čemer je v obravnavani zadevi tak izdelek biodizel.
- 232 Iz tega sledi, da je mogoče s to utemeljitvijo v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 229 zgoraj, razjasniti razloge, iz katerih je Komisija zavrnila trditve, ki sta jih v zvezi s tem navedli stranki med upravnim postopkom.
- 233 Poleg tega, metoda dodelitve zneska subvencije pravno zadostno izhaja iz točke 100 obrazložitve izpodbijane uredbe in točke 81 obrazložitve začasne uredbe, kar je tožečima strankama omogočilo, da sta se seznanili z utemeljitvami sprejetega ukrepa, da bi lahko branili svoje pravice, sodišču Unije pa izvajanje nadzora, kot je razvidno iz točke 225 in naslednjih zgoraj. Zato je treba to trditev v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 141 zgoraj, zavrnuti.
- 234 Očitek, ki se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve, je zato treba zavrnuti.
- 235 Ker so bili vsi očitki, navedeni v okviru petega tožbenega razloga, zavrtnjeni, je treba ta tožbeni razlog zavrnuti.

Šesti tožbeni razlog: kršitev člena 8(1) in (8) osnovne uredbe pri ugotavljanju obstoja nevarnosti znatne škode

- 236 Tožeči stranki v okviru šestega tožbenega razloga trdita, da je Komisija kršila člen 8(1) in (8) osnovne uredbe, ker je ugotovila obstoj nevarnosti znatne škode, ne da bi preučila nekatere dejavnike, navedene v členu 8(8) osnovne uredbe, in ne da bi upoštevala vse predložene dokaze.

- 237 V obravnavani zadevi je Komisija v točkah 319 in 320 obrazložitve izpodbijane uredbe ugotovila, da industrija Unije v obdobju preiskave ni utrpela znatne škode, čeprav ni bila v dobrem stanju. Vendar je menila, da je v obravnavani zadevi za navedeno industrijo obstajala nevarnost znatne škode.
- 238 Najprej, v zvezi s tem je treba opozoriti, da v skladu z opredelitvijo iz člena 2(d) osnovne uredbe pojem „škoda“ pomeni, razen če ni drugače določeno, zlasti *znatno škodo*, povzročeno industriji Unije, ali *grožnjo znatne škode* za tako industrijo, za razlago tega pojma pa je napoteno na določbe člena 8.
- 239 Člen 8(1) te uredbe ureja opredelitev obstoja škode. Ta opredelitev mora vključevati objektivno preiskavo na eni strani obsega subvencioniranega uvoza in učinka subvencioniranega uvoza na cene na trgu Unije za podobne izdelke ter na drugi strani posledičnega vpliva teh uvozov na industrijo Unije.
- 240 Člen 8(8) te uredbe ureja „določitev nevarnosti znatne škode“. V njem je pojasnjeno, da mora ta določitev temeljiti na dejstvih, in ne zgolj na domnevah, ugibanjih in oddaljenih možnostih, ter da mora biti sprememba okoliščin, ki bi povzročila razmere, v katerih bi subvencija povzročila škodo, jasno predvidena in neizogibna. Iz tega je razvidno, da mora ugotovitev nevarnosti škode jasno izhajati iz dejanskega stanja zadeve. Iz tega je razvidno tudi, da se mora škoda, za katero obstaja nevarnost, pokazati v kratkem (glej po analogiji sodbo z dne 29. januarja 2014, Hubei Xinyegang Steel/Svet, T-528/09, EU:T:2014:35, točka 54).
- 241 V tej določbi so neizčrpno naštetih dejavniki, ki jih je treba upoštevati pri ugotavljanju obstoja nevarnosti znatne škode (glej po analogiji sklepne predloge generalnega pravobranilca P. Mengozzija v združenih zadevah ArcelorMittal Tubular Products Ostrava in drugi/Svet in Svet/Hubei Xinyegang Steel, C-186/14 P in C-193/14 P, EU:C:2015:767, točka 44), in sicer dejavnike, kot so:
- „(a) narava zadevne subvencije ali zadevnih subvencij in trgovinski učinki, ki bi zaradi teh verjetno nastali;
  - (b) znatna stopnja povečanja subvencioniranega uvoza na trg Unije, pri čemer se navede verjetnost znatno povečanega uvoza;
  - (c) zadostne prosto razpoložljive zmogljivosti izvoznika ali neizogibno znatno povečanje takih zmogljivosti, ki kažejo na verjetnost znatno povečanega subvencioniranega izvoza v Unijo, pri čemer se upošteva razpoložljivost drugih izvoznih trgov, ki bi lahko prevzeli kakršen koli dodaten izvoz;
  - (d) ali gre za uvoz po cenah, ki bi znatno znižal cene ali preprečil povišanje cen, do katerega bi sicer prišlo, in bi zato verjetno povečal povpraševanje po nadaljnjem uvozu;
  - (e) zaloge izdelka, ki je predmet preiskave.“
- 242 Člen 8(8) osnovne uredbe določa tudi, da nobeden od teh dejavnikov sam po sebi ni odločilnega pomena, vendar da mora iz celote preučenih dejavnikov izhajati, da je nadaljevanje subvencioniranega izvoza neizogibno in da se bo pojavila znatna škoda, če se ne sprejmejo zaščitni ukrepi.

- 243 Poleg tega, Sodišče je že pojasnilo, da je treba obstoj nevarnosti škode – tako kot obstoj škode – dokazati na dan sprejetja protisubvencijskega ukrepa ob upoštevanju položaja industrije Unije na ta dan. Institucije Unije lahko namreč le ob poznavanju tega položaja ugotovijo, ali lahko neizogibno povečanje subvencioniranega uvoza v prihodnosti povzroči znatno škodo tej industriji, če se ne sprejmejo ukrepi za trgovinsko zaščito. Vendar lahko institucije Unije v nekaterih okoliščinah upoštevajo podatke iz časa po obdobju preiskave (glej po analogiji sodbo z dne 4. februarja 2021, *eurocylinder systems*, C-324/19, EU:C:2021:94, točki 40 in 41).
- 244 V zvezi s tem je treba opozoriti, da imajo v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 24 zgoraj, institucije Unije na področju skupne trgovinske politike in predvsem na področju ukrepov trgovinske zaščite zaradi zapletenosti gospodarskih, političnih in pravnih razmer, ki jih morajo preučiti, široko diskrecijsko pravico. V tem kontekstu je treba šteti, da preučitev nevarnosti škode zajema presojo zapletenih gospodarskih vprašanj in da mora biti sodni nadzor take presoje zato omejen na preveritev, ali so bila spoštovana pravna in postopkovna pravila, ali je bilo pravilno ugotovljeno dejansko stanje, ki se upošteva pri izpodbijani izbiri, ali ne gre za očitno napako pri presoji tega dejanskega stanja in ali ne gre za zlorabo pooblastil. Ta omejeni sodni nadzor ne pomeni, da se sodišče Unije vzdrži nadzora nad razlago ekonomskih podatkov, ki jo podajo institucije Unije (glej po analogiji sodbo z dne 29. januarja 2014, *Hubei Xinyegang Steel/Svet*, T-528/09, EU:T:2014:35, točka 53). Natančneje, Splošno sodišče je pristojno ne le za preverjanje resničnosti navajanih dokazov, njihove zanesljivosti in notranje skladnosti, temveč tudi za nadzor nad tem, ali ti dokazi pomenijo celoto upoštevanih podatkov, ki so pomembni pri presoji kompleksnega položaja, in ali je z njimi mogoče utemeljiti iz njih izpeljane ugotovitve (glej po analogiji sodbo z dne 18. oktobra 2018, *Gul Ahmed Textile Mills/Svet*, C-100/17 P, EU:C:2018:842, točka 64).
- 245 Poleg tega, ugotovitev Komisije glede položaja industrije Unije, ugotovljena v okviru analize znatne škode, povzročene industriji Unije, v smislu člena 8(4) osnovne uredbe, načeloma ostaja upoštevana pri analizi nevarnosti znatne škode za to industrijo v smislu člena 8(8) te uredbe (glej po analogiji sodbo z dne 4. februarja 2021, *eurocylinder systems*, C-324/19, EU:C:2021:94, točka 42).
- 246 To, ali je Komisija kršila člen 8(1) in (8) osnovne uredbe, ker je v točki 405 obrazložitve izpodbijane uredbe ugotovila, da je uvoz s poreklom iz Indonezije v obdobju preiskave pomenil nevarnost znatne škode za industrijo Unije, je treba preučiti ob upoštevanju teh načel.

Položaj industrije Unije

- 247 Komisija je do ugotovitve, da industrija Unije v obdobju preiskave ni bila v dobrem stanju, prišla ob upoštevanju več mikroekonomskih in makroekonomskih kazalnikov v točkah od 309 do 340 obrazložitve začasne uredbe, pri čemer je to analizo potrdila v točkah od 279 do 317 obrazložitve izpodbijane uredbe, v kateri je v točkah od 321 do 341 obrazložitve preučila tudi ekonomske kazalnike v času po obdobju preiskave.
- 248 Tožeči stranki sicer ne izpodbijata resničnosti podatkov, ki jih je uporabila Komisija, vendar hkrati ob upoštevanju mikroekonomskih in makroekonomskih kazalnikov, iz katerih je razvidnih nekaj pozitivnih gibanj, trdita, da Komisija neupravičeno trdi, da je bila industrija Unije v občutljivem položaju.

- 249 Na prvem mestu, kar zadeva makroekonomske kazalnike, prvič, tožeči stranki trdita, da so se proizvodnja Unije, proizvodna zmogljivost in izkoriščenost zmogljivosti v obdobju preiskave povečale.
- 250 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je iz preglednice 3, povzete v točki 268 obrazložitve začasne uredbe, razvidno, da je proizvodnja Unije, potem ko se je med letoma 2015 in 2017 povečala, med letom 2017 in obdobjem preiskave ostala praktično stabilna (povečanje s 13.071.053 na 13.140.582 ton s stabilnim indeksom 111), medtem ko se je potrošnja Unije znatno povečala, kot je razvidno iz preglednice 4, povzete v točki 271 obrazložitve začasne uredbe (s 14.202.128 na 15.634.102 ton, to je 10,08-odstotno povečanje). Iz tega izhaja, da proizvodnja Unije ni sledila povečevanju potrošnje v Uniji, torej povpraševanju. Poleg tega je iz preglednice 8, povzete v točki 309 obrazložitve začasne uredbe, razvidno, da se je proizvodna zmogljivost Unije med letom 2017 in obdobjem preiskave rahlo povečala (s 16.594.853 ton na 17.031.230 ton), medtem ko se je izkoriščenost teh zmogljivosti po tem, ko se je v letih 2015, 2016 in 2017 povečevala, med letom 2017 in obdobjem preiskave rahlo zmanjšala.
- 251 Komisija je na podlagi teh podatkov v točki 310 obrazložitve začasne uredbe menila, da je bilo povečevanje proizvodnih zmogljivosti industrije Unije precej manjše od povečevanja povpraševanja, saj je lahko navedena industrija rast trga izkoristila le v zelo majhnem obsegu zaradi velikega porasta subvencioniranega uvoza, zlasti v obdobju preiskave.
- 252 Ker se ta ugotovitev ujema z analiziranimi podatki in je mogoče z njo podpreti ugotovitev, da je bila industrija Unije v občutljivem položaju, je treba prvo trditev tožečih strank zavrni.
- 253 Drugič, tožeči stranki trdita, da se je obseg prodaje povečal.
- 254 Vendar je iz preglednice 9, povzete v točki 314 obrazložitve začasne uredbe, jasno razvidno, da se je obseg prodaje na trgu Unije med letoma 2015 in 2017 sicer res povečal, a se je ta prodaja med letom 2017 in obdobjem preiskave – to je obdobjem, ki se, kot navaja Komisija v točki 317 obrazložitve začasne uredbe, ujema z odpravo dajatev na uvoz iz Indonezije – zmanjšala. Zato je treba to trditev tožečih strank zavrni.
- 255 Tretjič, tožeči stranki trdita, da je industrija Unije ohranila visok tržni delež med 81 % in 95 %.
- 256 Vendar iz preglednice 9, povzete v točki 314 obrazložitve začasne uredbe, izhaja, da se je tržni delež industrije Unije med letom 2017 in obdobjem preiskave precej zmanjšal (z 91,6 % na 81,5 %). Komisija v točki 317 obrazložitve navedene uredbe pojasnjuje – tožeči stranki pa tega ne izpodbijata – da je mogoče to zmanjšanje razložiti z odpravo dajatev na uvoz iz Indonezije marca 2018, ki je v obdobju preiskave spremenila stanje na trgu. Glede na te podatke je treba to trditev tožečih strank zavrni.
- 257 Četrtrič, tožeči stranki navajata, da se pri zaposlovanju in produktivnosti kažejo pozitivna gibanja.
- 258 Iz preglednice 10, povzete v točki 319 obrazložitve začasne uredbe, namreč izhaja, da se je število zaposlenih v industriji Unije med letom 2015 in obdobjem preiskave rahlo povečalo (za 78 zaposlenih). Vendar se je produktivnost med letom 2017 in obdobjem preiskave zmanjšala (s 4782 ton na zaposlenega na 4625 ton na zaposlenega). Iz tega sledi, da rahlo povečanje števila zaposlenih samo po sebi ne zadostuje, da bi z njim ovrgli ugotovitve Komisije, izpeljane iz vseh makroekonomskih kazalnikov. Čeprav morajo namreč v skladu s sodno prakso institucije ugotoviti, da je nevarnost za škodo velika, se ne zahteva, da vsi upoštevni ekonomski dejavniki in

kazalniki kažejo negativno gibanje (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 23. aprila 2018, Shanxi Taigang Stainless Steel/Komisija, T-675/15, neobjavljena, EU:T:2018:209, točka 93 in navedena sodna praksa).

- 259 Iz tega sledi, da je treba te trditve tožečih strank zavrni.
- 260 Na drugem mestu, kar zadeva mikroekonomske kazalnike, prvič, tožeči stranki trdita, da so se prodajne cene v Uniji zvišale.
- 261 Vendar, ugotoviti je treba, da je iz preglednice 11, povzete v točki 325 obrazložitve začasne uredbe, razvidno, da so cene, potem ko so se med letoma 2015 in 2017 – to je v obdobju, v katerem so obstajale dajatve na uvoz iz Indonezije – zvišale, med letom 2017 in obdobjem preiskave z 832 EUR na tono padle na 794 EUR. Zato je treba to trditev tožečih strank zavrni.
- 262 Drugič, tožeči stranki trdita, da so se od leta 2017 proizvodni stroški znižali.
- 263 Iz preglednice 11, povzete v točki 325 obrazložitve začasne uredbe, je namreč razvidno, da so se proizvodni stroški med letom 2017 in obdobjem preiskave z 827 EUR na tono znižali na 791 EUR na tono. Vendar je iz vseh podatkov iz te preglednice, še zlasti iz znižanja prodajne cene, razvidno, da to zniževanje stroškov ni moglo zagotoviti ugodnosti industriji Unije, saj je ta morala navedeno zniževanje v celoti prenesti na svoje kupce, kot je Komisija upravičeno ugotovila v točki 328 obrazložitve začasne uredbe. Zato je treba to trditev tožečih strank zavrni.
- 264 Tretjič, tožeči stranki trdita, da je bilo gibanje denarnih tokov, donosnosti prodaje in donosnosti naložb pozitivno.
- 265 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je iz preglednice 14, povzete v točki 334 obrazložitve začasne uredbe, razvidno, da se je denarni tok med letoma 2015 in 2017 povečal (z velikim povečanjem med letoma 2016 in 2017), nato pa je znova upadel na ravni iz leta 2016. Torej v nasprotju s trditvijo tožečih strank ni mogoče izpeljati pozitivnega gibanja.
- 266 Kar zadeva donosnost naložb, se je ta med letoma 2015 in 2016 precej povečala, nato pa je ostala sorazmerno stabilna (18 % leta 2016, 16 % leta 2017 in 17 % v obdobju preiskave). Vendar ta stabilizacija donosnosti naložb in stabilizacija donosnosti prodaje v Uniji neodvisnim kupcem na 0,8 % leta 2017 in med obdobjem preiskave – to je na stopnji, ki ostaja nizka – ne omaja ugotovitev Komisije glede položaja industrije Unije, ki temeljijo na vseh v zvezi s tem upoštevanih elementih.
- 267 Kar zadeva podatke iz obdobja po preiskavi, tožeči stranki trdita, da niso reprezentativni in se nanje ni mogoče sklicevati za izpeljavo veljavnih ugotovitev.
- 268 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v skladu s sodno prakso pooblastilo, da se v nekaterih okoliščinah lahko upoštevajo podatki iz časa po obdobju preiskave, utemeljeno pri preiskavah, katerih cilj ni ugotovitev škode, temveč nevarnosti škode, za kar je po naravi stvari potrebna analiza, ki je usmerjena v prihodnost. Te podatke je tako mogoče uporabiti za potrditev ali zavrnitev predvidevanj iz uredbe Komisije o uvedbi začasne izravnalne dajatve in v prvem primeru je na podlagi teh podatkov mogoče uvesti dokončno izravnalno dajatev. Vendar se to, da so institucije Unije uporabile podatke iz časa po obdobju preiskave, ne more izogniti nadzoru, ki ga opravlja sodišče Unije (glej po analogiji sodbo z dne 4. februarja 2021, eurocylinder systems, C-324/19, EU:C:2021:94, točka 41).

- 269 V obravnavani zadevi je Komisija v točkah od 321 do 341 obrazložitve izpodbijane uredbe preučila podatke v zvezi z obdobjem od oktobra 2018 do junija 2019 (v nadaljevanju: obdobje po preiskavi) in ugotovila, da se je v obdobju po preiskavi gospodarski položaj industrije Unije še poslabšal.
- 270 Tožeči stranki Komisiji očitata, da je uporabila nereprezentativne podatke, saj, prvič, je v izpodbijani uredbi navedeno, da so za štiri od devetih mesecev obdobja po preiskavi podatki izkrivljeni zaradi izjemnih okoliščin, s katerimi se je srečeval eden od proizvajalcev, in drugič, je v točki 322 obrazložitve izpodbijane uredbe ugotovljeno, da „podatki za obdobje preiskave niso neposredno primerljivi s podatki za obdobje po obdobju preiskave“.
- 271 Te trditve tožečih strank niso utemeljene. Komisija je namreč pojasnila okoliščine, zaradi katerih je mogoče relativizirati reprezentativnost podatkov za obdobje po preiskavi ali utemeljiti njihovo upoštevnost. Prvič, v točki 331 obrazložitve izpodbijane uredbe je pojasnila, da so bili večji dobički pozimi 2018–2019 izjema, saj jih je zabeležila ena od vzorčenih družb, ki ji je uspelo izkoristiti začasne težave pri oskrbi v svoji regiji, zato je lahko v tem obdobju povišala cene in s tem svoj dobiček. Drugič, Komisija je v točki 322 obrazložitve navedene uredbe poudarila, da podatki za obdobje preiskave niso neposredno primerljivi s podatki, ki se nanašajo na obdobje po preiskavi. Tako je po eni strani navedla, da je bilo mogoče zaradi časovnih omejitev preiskave nekatere makroekonomske kazalnike analizirati samo za vzorčene proizvajalce Unije. Po drugi strani je 12-mesečno obdobje preiskave primerjala z 9-mesečnim obdobjem po obdobju preiskave, saj podatki za 12-mesečno obdobje po obdobju preiskave še niso bili na voljo.
- 272 Iz tega izhaja, da je te podatke mogoče uporabiti za potrditev ali zavrnitev predvidevanj iz uredbe Komisije o uvedbi začasne izravnalne dajatve, da bi se omogočila uvedba dokončne izravnalne dajatve v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 268 zgoraj.
- 273 Glede na vse navedeno je treba zavrniti trditve tožečih strank, ne da bi bilo treba odločiti o vprašanju njihove dopustnosti, ki ga je implicitno obravnavala Komisija, po mnenju katere so bile te trditve prvič navedene v repliki (glej v tem smislu sodbo z dne 5. aprila 2017, Francija/Komisija, T-344/15, EU:T:2017:250, točka 92).

Narava zadevnih subvencij in trgovinski učinki, ki bi zaradi njih verjetno nastali

- 274 Tožeči stranki trdita, da Komisija ni upoštevala dokazov, ki sta jih predložili ali so jih predložile druge stranke v zvezi z naravo in učinki zadevnih subvencij. Ti elementi naj bi po eni strani dokazovali, da domnevna dobava CPO za plačilo, nižje od primernega, ni več povzročala trgovinskih učinkov, saj sta se izvozni davek in izvozna dajatev decembra 2018 prenehala uporabljati, po drugi strani pa še, da so se plačila iz programa sklada za nasade oljnih palm septembra in decembra 2018 znižala na nič, preden so bila od januarja 2019 znova uvedena na nižjih ravneh, ter prav tako niso imela več trgovinskih učinkov na izvozne dejavnosti indonezijskih proizvajalcev biodizla. Poleg tega naj bi bilo treba kakršno koli ugodnost, ki jo je pridobil sklad za nasade oljnih palm, dodeliti samo za prodajo biodizla na domačem trgu.
- 275 V zvezi s tem je treba opozoriti, da so bile trditve, s katerimi želita tožeči stranki ovreči ugotovitve Komisije v zvezi z nelojalnim nižanjem prodajnih cen, dobavo CPO za plačilo, nižje od primernega, in obstojem subvencije v obliki neposrednega prenosa sredstev s strani sklada za nasade oljnih palm, zavrnjene v okviru prvega, tretjega oziroma četrtega tožbenega razloga. Trditve glede dodelitve zneska subvencije za celoten promet biodizla so bile zavrnjene v okviru petega tožbenega razloga.

- 276 V teh okoliščinah z dejstvi, ki sta jih navedli tožeči stranki v zvezi z določitvijo izvoznega davka na nič, začasno opustitvijo izvozne dajatve od decembra 2018 in nihanjem plačil, izvedenih v skladu s programom sklada za nasade oljnih palm, ter ki se vsa nanašajo na obdobje po preiskavi, ni mogoče ovreči ugotovitve Komisije, da je indonezijska vlada z vrsto ukrepov izkrivila domači trg CPO v Indoneziji in ohranjala ceno tega izdelka na umetno nizki ravni v korist industrije biodizla nižje v proizvodni verigi (glej točke 80, 162, 172, 190 in 203 obrazložitve začasne uredbe).
- 277 Torej Komisija ni storila očitne napake pri presoji, ker je v točki 343 obrazložitve izpodbijane uredbe ugotovila – kot je navedla v točki 349 obrazložitve začasne uredbe – da je bilo mogoče z zadevnimi subvencijami izvoz indonezijskega biodizla ohraniti na cenovni ravni, ki je še bolj negativno vplivala na industrijo Unije, s čimer je bila potrjena (točka 351 obrazložitve izpodbijane uredbe) presoja iz točke 350 obrazložitve začasne uredbe, da so ukrepi vlade Indonezije vplivali na gospodarski položaj industrije Unije.

Stopnja povečanja subvencioniranega uvoza

- 278 Tožeči stranki trdita, da iz podatkov v zvezi z obdobjem po preiskavi ni razvidno povečanje uvoza indonezijskega biodizla na trg Unije in da bi bilo zato malo verjetno, da bi do takega povečanja prišlo v prihodnosti.
- 279 Vendar je treba ugotoviti – in tožeči stranki ne izpodbijata točnosti teh podatkov – da je iz preglednice 4, povzete v točki 353 obrazložitve izpodbijane uredbe, razvidno, da je bil uvoz iz Indonezije večji v treh četrletjih obdobja po preiskavi (581.078 ton) kot v štirih četrletjih obdobja preiskave (516.068 ton). S trditvijo tožečih strank, da je bil obseg četrletnega uvoza v obdobju po preiskavi manjši od obsega uvoza v tretjem četrletju leta 2018, ni mogoče ovreči ugotovitev Komisije glede stopnje povečanja uvoza. Kot namreč Komisija upravičeno poudarja v točki 355 obrazložitve izpodbijane uredbe, prvih treh četrletij po obdobju preiskave ni mogoče neposredno primerjati s tremi zadnjimi četrletji obdobja preiskave, saj je treba upoštevati sezonske razlike, vrhunca v letu 2018, ki je znašal 263.678 ton v tretjem četrletju, pa ni mogoče primerjati z rezultatom tretjega četrletja leta 2019, saj je na uvoz v tem četrletju vplivala uvedba začasnih dajatev.
- 280 Zato je treba trditve tožečih strank, da ni iz podatkov v zvezi z obdobjem po preiskavi razvidno nikakršno povečanje uvoza, zavrnilo.
- 281 Tožeči stranki trdita tudi, da sprejetje Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL 2018, L 328, str. 82) omejuje uvoz PME.
- 282 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je bila ta direktiva sprejeta po obdobju preiskave in da se je rok za njen prenos v skladu z njenim členom 36(1) iztekel šele 30. junija 2021. Poleg tega bo v skladu s členom 26(2) navedene direktive polna omejitev uvoza „pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv ali biomasnih goriv, pri katerih obstaja visoko tveganje za posredno spremembo rabe zemljišč in ki so proizvedena iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, pri katerih se ugotavlja znatna širitev proizvodnega območja na zemljišča z visoko zalogo ogljika“, postopna od 31. decembra 2023, kot to določa člen 26(2) navedene direktive. Zato Komisija ni storila očitne napake pri presoji s tem, da je v točki 360 obrazložitve izpodbijane uredbe menila, da učinka te direktive ni mogoče napovedati in da „ne vpliva na sedanjo analizo grožnje škode, ki jo uvoz iz Indonezije predstavlja za industrijo Unije v bližnji prihodnosti“.

283 Trditve tožečih strank je treba zato zavrniti.

Zadostna prosto razpoložljiva zmogljivost izvoznika

284 Kar zadeva zadostno prosto razpoložljivo zmogljivost indonezijskih izvoznikov, tožeči stranki trdita, da je Komisija prejela protislovne informacije od indonezijske vlade in združenja EBB ter da se je odločila opreti na informacije, ki jih je prejela od navedenega združenja, in na poročilo „US Gain iz Džakarte“ iz leta 2019 v zvezi z indonezijskimi biogorivi. V teh okoliščinah naj bi Komisija morala ugotoviti, da dokazi, ki so bili na voljo v zvezi s tem, niso bili prepričljivi.

285 V zvezi s tem je treba spomniti, da je Splošno sodišče v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 244 zgoraj, pristojno ne le za preverjanje resničnosti navajanih dokazov, njihove zanesljivosti in notranje skladnosti, temveč tudi za nadzor nad tem, ali ti dokazi pomenijo celoto upoštevanih podatkov, ki so pomembni pri presoji kompleksnega položaja, in ali je z njimi mogoče utemeljiti iz njih izpeljane ugotovitve.

286 V tem okviru je treba ugotoviti, da morajo institucije pri ocenjevanju nevarnosti znatne škode za industrijo Unije ob upoštevanju proizvodnih in izvoznih zmogljivosti v državi izvoznici poleg obstoja drugih izvoznih trgov upoštevati tudi morebiten razvoj notranje potrošnje v državi izvoznici (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 29. januarja 2014, Hubei Xinyegang Steel/Svet, T-528/09, EU:T:2014:35, točka 81).

287 V obravnavani zadevi tožeči stranki ne izpodbijata ugotovitev Komisije iz točk 353 in 354 obrazložitvečasne uredbe, ki temeljijo na informacijah, ki jih je predložila indonezijska vlada, v skladu s katerimi proizvodna zmogljivost indonezijskih proizvajalcev biodizla znatno presega domače povpraševanje za približno 300 %, neizkoriščena zmogljivost indonezijskih proizvajalcev biodizla v obdobju preiskave pa je ocenjena na približno 40 % potrošnje Unije. Ne izpodbijata niti ugotovitve Komisije iz točke 373 obrazložitve izpodbijane uredbe, v skladu s katero naj bi se po podatkih iz poročila „US GAIN iz Džakarte“ iz leta 2019 indonezijska zmogljivost proizvodnje biodizla med letoma 2019 in 2021 z 11,5 milijarde litrov povečala na 13 milijard litrov.

288 Tožeči stranki trdita, da je indonezijska vlada predložila informacije, iz katerih je razvidno, da se je leta 2019 pričakovala 85-odstotna izkoriščenost zmogljivosti. Vendar je iz besedila trditve indonezijske vlade z dne 6. septembra 2019, na katere napotujeta tožeči stranki, razvidno, da 85-odstotna izkoriščenost zmogljivosti za leto 2019 izhaja iz ekstrapolacije razpoložljivih dejstev za obdobje od januarja do maja 2019 in se nanaša na del proizvodnje, uporabljene za domače in tuje povpraševanje. Tožeči stranki nista natančno pojasnili, kako je mogoče s temi podatki omajati ugotovitve Komisije. Poleg tega je tudi v primeru, ki ga navajata, leta 2019 ostalo 15 % neuporabljenih proizvodnih zmogljivosti.

289 Tožeči stranki prav tako trdita, da je vlada Indonezije predložila informacije, s katerimi je želela dokazati, da je Indonezija leta 2020 prešla z obveznosti mešanja biodizla B20, to je mešanice biodizla in mineralnega dizla, ki vsebuje 20-odstotni delež biodizla, na obveznost mešanja biodizla B30, to je mešanico, ki vsebuje 30-odstotni delež biodizla, kar naj bi zasedlo vse prosto razpoložljive zmogljivosti indonezijskih proizvajalcev. Komisija naj bi torej neupravičeno sprejela trditev združenja EBB, da je uresničevanje obveznosti mešanja „B20“ povzročilo težave in da bi lahko prehod z obveznosti mešanja „B20“ na mešanje „B30“ povzročil podobne težave.

- 290 Natančneje, tožeči stranki trdita, da je iz poročila „US GAIN iz Džakarte“ iz leta 2019 razvidno, da je bila obveznost mešanja „B20“ na sektor prevoza, ki ni spadal v opravljanje obveznosti javne službe, razširjena šele septembra 2018, zato se je leta 2019 lokalna poraba biodizla povečala za 54 %, stopnja mešanja pa je od leta 2017 eksponentno naraščala (z 8,2 % leta 2017 se je povečala na 12,7 % leta 2018 in dosegla 19,9 % leta 2019). Izjave, povzete v navedenem poročilu, naj bi potrjevale, da je izpolnitev obveznosti mešanice „B30“ predvidena za leto 2020.
- 291 Iz točk od 374 do 376 obrazložitve izpodbijane uredbe je razvidno, da je Komisija upoštevala ugotovitve indonezijske vlade v zvezi s prehodom z obveznosti mešanja „B20“ na obveznost mešanja „B30“.
- 292 Komisija pa je v točki 382 izpodbijane uredbe navedla, da je bilo v skladu s poročilom „US GAIN iz Džakarte“ iz leta 2019 obveznost mešanja „B20“, ki je bila obvezen cilj že za leto 2016, mogoče prvič izpolniti šele leta 2019, to je tri leta po določenem roku. Tožeči stranki v svojih pisanjih priznavata točnost teh informacij.
- 293 Iz točke 376 obrazložitve izpodbijane uredbe je razvidno tudi, da je Komisija podatke, ki jih je predložila vlada Indonezije, preučila glede na informacije, ki jih je predložilo združenje EBB v stališču z dne 29. aprila 2019, ki kažejo, da so imeli indonezijski subjekti pri izvajanju obveznosti mešanja „B20“ težave pri distribuciji ter razpoložljivosti infrastrukture za skladiščenje in mešanje ter da je namen te obveznosti zmanjšati uvoz mineralnega dizla, in ne izvoz biodizla na druge trge. V točki 377 obrazložitve izpodbijane uredbe je upoštevala tudi informacije, ki ji jih je predložilo združenje EBB in kažejo, da bo za izpolnitev obveznosti mešanja „B30“ verjetno potreben čas.
- 294 Komisija je v zvezi z možnostjo povečanja stopnje mešanja na 30 % v enem samem letu v točki 383 obrazložitve izpodbijane uredbe menila, da se zdi povečanje z 19,9 % na 30 % glede na povečevanje stopenj mešanja od leta 2011 izjemno ambiciozno.
- 295 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da se je, kot trdita tožeči stranki (glej točko 290 zgoraj), stopnja mešanja najbolj povečala med letoma 2018 in 2019, pri čemer se je povečala z 12,7 % na 19,9 %. Vendar je bilo to povečanje za 7,2 odstotne točke precej manjše od 10 odstotnih točk, potrebnih, da bi se v enem letu dosegla obveznost mešanja „B30“.
- 296 Glede na navedeno je Komisija izpolnila svojo obveznost, da skrbno in nepristransko preuči vse upoštevne elemente obravnavane zadeve (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 10. marca 2009, Interpipe Niko Tube in Interpipe NTRP/Svet, T-249/06, EU:T:2009:62, točka 53) in je, ne da bi storila očitno napako pri presoji, v točki 384 obrazložitve izpodbijane uredbe ugotovila, da ni verjetno, da bo obveznost mešanja „B30“ v bližnji prihodnosti izpolnjena in da bo kratkoročno znatno vplivala na neizkoriščene zmogljivosti v Indoneziji.
- 297 Ugotoviti je treba, da tožeči stranki nista predložili zadostnih dokazov, da se presoja dejstev v izpodbijani uredbi v zvezi z obveznostjo mešanja ne bi zdela verjetna. Ker pa so taki dokazi nujni za to, da se dokaže, da je institucija Unije storila tako očitno napako pri presoji, ki upravičuje razglasitev ničnosti akta (glej v tem smislu sodbo z dne 11. septembra 2014, Gold East Paper in Gold Huasheng Paper/Svet, T-444/11, EU:T:2014:773, točka 62), te okoliščine zadostujejo za zavrnitev teh trditev tožečih strank.

Raven cen subvencioniranega uvoza

- 298 Tožeči stranki trdita, da je Komisija v zvezi z ravno cen subvencioniranega uvoza zgolj napotila na svoje ugotovitve v zvezi z nelojalnim nižanjem prodajnih cen, ki – kot naj bi bilo pokazano v okviru prvega tožbenega razloga – ne izpolnjujejo zahtev iz člena 8(1) in (2) osnovne uredbe. Poleg tega naj uvoz s poreklom iz Indonezije ne bi izvajal pritiska na cene v Uniji.
- 299 V zvezi s tem je treba opozoriti, da so bile trditve tožečih strank v okviru prvega tožbenega razloga, katerih namen je bil dokazati, da je Komisija pri opredelitvi nelojalnega nižanja prodajnih cen kršila člen 8(1) in (2) osnovne uredbe ter da je napačno ugotovila, da je uvoz biodizla s poreklom iz Indonezije izvajal pritisk na cene v Uniji, v celoti zavrjnene. Poleg tega je iz preglednice 7, povzete v točki 283 obrazložitve začasne uredbe, ki je tožeči stranki nista izpodbijali, razvidno, da je cena uvoženega biodizla s poreklom iz Indonezije v obdobju preiskave znašala 671 EUR na tono, medtem ko je – kot je razvidno iz preglednice 11, povzete v točki 325 obrazložitve začasne uredbe – povprečna prodajna cena na enoto v Uniji med letom 2017 in obdobjem preiskave z 832 EUR na tono padla na 794 EUR na tono.
- 300 Te trditve tožečih strank in s tem šesti tožbeni razlog je treba zato zavriniti.

Sedmi tožbeni razlog: kršitev pravice tožečih strank do obrambe

- 301 Tožeči stranki v okviru sedmega tožbenega razloga trdita, da so jima bile nekatere informacije razkrite šele v izpodbijani uredbi, zato v zvezi s tem nista imeli možnosti predložitve pripomb. Po njunem mnenju ni mogoče izključiti možnosti, da bi se lahko postopek, če bi lahko predložili pripombe v zvezi s temi vidiki, končal drugače.
- 302 Najprej, spomniti je treba, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je spoštovanje pravice do obrambe v vsakem postopku zoper osebo, ki bi lahko pripeljal do akta, ki posega v njen položaj, temeljno načelo prava Unije in mora biti zagotovljeno tudi, če ni nobenih pravil, ki urejajo zadevni postopek (glej sodbo z dne 1. oktobra 2009, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Svet, C-141/08 P, EU:C:2009:598, točka 83 in navedena sodna praksa).
- 303 Na podlagi navedenega načela mora biti zainteresiranim podjetjem med upravnim postopkom omogočeno, da primerno predstavijo svoje stališče o resničnosti in upoštevnosti zatrjevanih dejstev in okoliščin ter o dokazih, ki jih Komisija navaja v podporo svoji trditvi o obstoju praks subvencioniranja in škode, ki naj bi s tem nastala (glej po analogiji sodbi z dne 16. februarja 2012, Svet in Komisija/Interpipe Niko Tube in Interpipe NTRP, C-191/09 P in C-200/09 P, EU:C:2012:78, točka 76, in z dne 28. oktobra 2004, Shanghai Teraoka Electronic/Svet, T-35/01, EU:T:2004:317, točka 289 in navedena sodna praksa).
- 304 Čeprav je spoštovanje pravice do obrambe v postopkih protisubvencijskih preiskav temeljno (glej po analogiji sodbo z dne 16. februarja 2012, Svet in Komisija/Interpipe Niko Tube in Interpipe NTRP, C-191/09 P in C-200/09 P, EU:C:2012:78, točka 77 in navedena sodna praksa), se zaradi obstoja nepravilnosti v zvezi s pravico do obrambe uredba, s katero se uvede izravnalna dajatev, lahko razglasi za nično samo, če obstaja možnost, da bi se upravni postopek zaradi te nepravilnosti lahko končal drugače, in tako konkretno vpliva na pravico zadevne stranke do obrambe (glej sodbo z dne 10. aprila 2019, Jindal Saw in Jindal Saw Italia/Komisija, T-300/16, EU:T:2019:235, točka 77 in navedena sodna praksa).

- 305 V skladu s sodno prakso tožeči stranki ni mogoče naložiti, da dokaže, da bi bila odločitev institucij drugačna, temveč le, da take možnosti ni mogoče popolnoma izključiti, saj bi se lahko bolje branila, če ne bi bilo postopkovne nepravilnosti, ki konkretno vpliva na pravico do obrambe (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 16. februarja 2012, Svet in Komisija/Interpipe Niko Tube in Interpipe NTRP, C-191/09 P in C-200/09 P, EU:C:2012:78, točki 78 in 79).
- 306 Ali je bila pravica tožečih strank do obrambe med postopkom preiskave kršena, je treba preučiti ob upoštevanju teh načel.
- 307 Na prvem mestu, tožeči stranki Komisiji očitata, da je v točkah od 230 do 233 obrazložitve izpodbijane uredbe prvič navedla nove ugotovitve v zvezi z majhno občutljivostjo povpraševanja po biodizlu na cenovna nihanja na trgu biodizla v Uniji, pri čemer je trdila, da nizka cena biodizla ne povzroči povečanja potrošnje in da je torej cenovna konkurenca „igra z ničelno vsoto“, in sicer ne glede na to, katere surovine so uporabljene.
- 308 To trditev je treba zavrni. Komisija je z ugotovitvami iz točk od 230 do 233 obrazložitve izpodbijane uredbe pojasnila obseg obrazložitve, ki jih je navedla najprej v točki 289 obrazložitve začasne uredbe, to je, da „v večini primerov končni kupec biodizla ni seznanjen s tem, katere surovine so bile uporabljene pri proizvodnji, niti ga to ne zadeva, vendar zahteva, da izdelek dosega določeno najvišjo raven CFPP“, nato v točki 299 obrazložitve navedene uredbe, to je, da „bi uvoz PME iz Indonezije po subvencioniranih cenah lahko vplival na nižanje cene večine mešanic, ki se prodajajo na trgu Unije“, in nazadnje v točki 328 obrazložitve iste uredbe, to je, da „se z nelojalnim nižanjem cen za približno 10 % ustvarja precejšen pritisk na zniževanje cen“. Tožeči stranki torej ne moreta trditi, da točke od 230 do 233 obrazložitve izpodbijane uredbe vsebujejo nove elemente, zaradi katerih je bila spremenjena dotedanja analiza Komisije in o katerih bi lahko predložili pripombe.
- 309 Na drugem mestu, tožeči stranki Komisiji očitata, da je v točkah od 251 do 254 obrazložitve izpodbijane uredbe vpeljala nove ugotovitve v zvezi s spremembami, do katerih je prišlo na trgu Unije od predhodne preiskave, in v zvezi s tem, da je uvoz PME konkuriral z drugimi vrstami biodizla.
- 310 To trditev je treba zavrni. Tožeči stranki nista mogli prezreti, da je industrija Unije začela proizvajati PME. Ta ugotovitev je bila namreč navedena v točkah od 292 do 294 obrazložitve začasne uredbe. Torej Komisiji ni mogoče očitati, da je kršila pravico tožečih strank do obrambe, ker ju ni seznanila s tem, da industrija Unije proizvaja PME.
- 311 Komisija je zato v začasni uredbi med upravnim postopkom, ki se konča s sprejetjem dokončne uredbe (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 21. novembra 2002, Kundan in Tata/Svet, T-88/98, EU:T:2002:280, točka 131), podala svoje stališče glede dokazov, na katere se sklicujeta tožeči stranki in so navedeni v točkah 307 in 309 zgoraj. Iz tega izhaja, da sta tožeči stranki imeli od takrat, ko jima je bila sporočena začasna uredba, možnost predstaviti svoje stališče o teh točkah.
- 312 Glede na navedeno je treba sedmi tožbeni razlog zavrni in zato je treba zavrni tudi tožbo v celoti.

Stroški

- 313 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker tožeči stranki nista uspeli, se jima v skladu s predlogoma Komisije in združenja EBB naloži, da poleg svojih stroškov nosita stroške Komisije in združenja EBB.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti razširjeni senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Družbama PT Pelita Agung Agrindustri in PT Permata Hijau Palm Oleo se naloži plačilo stroškov.

Gervasoni

Madise

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 14. decembra 2022.

Podpisi

Kazalo

Dejansko stanje	2
Predlogi strank	4
Pravo	4
Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 8(1) in (2) osnovne uredbe pri ugotovitvi nelojalnega nižanja prodajnih cen	5
Prvi del prvega tožbenega razloga: neupoštevanje vseh upoštevnihih podatkov pri ugotovitvi nelojalnega nižanja prodajnih cen	5
– Prva metoda izračuna	6
– Druga metoda izračuna	8
– Tretja metoda izračuna	9
Drugi del prvega tožbenega razloga: neugotovitev nelojalnega nižanja prodajnih cen za izdelek industrije Unije kot celote in neupravičeno upoštevanje obstoja cenovnega pritiska .	12
– Ugotovitev nelojalnega nižanja prodajnih cen za izdelek kot celoto	12
– Cenovni pritisk	14
Drugi tožbeni razlog: izpodbijana uredba naj bi v okviru analize vzročne zveze kršila člen 8(5) osnovne uredbe	15
Tretji tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji, ki naj bi jo storila Komisija, ker je ugotovila obstoj subvencije v obliki dobave CPO za plačilo, ki je bilo nižje od primernege	16
Prvi del tretjega tožbenega razloga: kršitev člena 3, točka 1(a)(iv), osnovne uredbe in očitna napaka pri presoji, ker je Komisija ugotovila, da je indonezijska vlada dobaviteljem CPO zaupala dobavo svojih izdelkov za plačilo, nižje od primernege, ali jim jo je ukazala	16
– Izvozni davek in izvozna dajatev	18
– Nadzor družbe PTPN nad cenami	21
Drugi del tretjega tožbenega razloga: kršitev člena 3, točka 1(b), osnovne uredbe in očitna napaka pri presoji, ker je Komisija ugotovila, da je indonezijska vlada zagotavljala dohodkovno ali cenovno podporo	24
Tretji del tretjega tožbenega razloga: kršitev člena 3, točka 2, in člena 6(d) osnovne uredbe ter očitna napaka pri presoji, ker je Komisija ugotovila, da je bila indonezijskim proizvajalcem dodeljena ugodnost	26
Četrty tožbeni razlog: Komisija naj bi storila očitno napako pri presoji in kršila člen 3, točka 1(a)(i) in točka 2, osnovne uredbe, ker je ugotovila obstoj subvencije v obliki neposrednega prenosa sredstev	28

Prvi del četrtega tožbenega razloga: kršitev člena 3, točka 1(a)(i), osnovne uredbe in očitna napaka pri presoji, ker je Komisija plačila, ki jih je izvedel sklad za nasade oljnih palm, opredelila kot subvencije	28
Drugi del četrtega tožbenega razloga: kršitev člena 3, točka 2, osnovne uredbe in očitna napaka pri presoji, ki naj bi ju storila Komisija, ker je ugotovila obstoj ugodnosti	32
Peti tožbeni razlog: kršitev člena 7 osnovne uredbe in očitna napaka pri presoji, ki naj bi ju storila Komisija pri izračunu zneska ugodnosti v okviru programa sklada za nasade oljnih palm .	34
Neodbitek izvoznih dajatev in stroškov prevoza od zneska subvencije	35
Dodelitev zneska subvencije za celoten promet biodizla	37
Šesti tožbeni razlog: kršitev člena 8(1) in (8) osnovne uredbe pri ugotavljanju obstoja nevarnosti znatne škode	38
Položaj industrije Unije	40
Narava zadevnih subvencij in trgovinski učinki, ki bi zaradi njih verjetno nastali	43
Stopnja povečanja subvencioniranega uvoza	44
Zadostna prosto razpoložljiva zmogljivost izvoznika	45
Raven cen subvencioniranega uvoza	47
Sedmi tožbeni razlog: kršitev pravice tožečih strank do obrambe	47
Stroški	49